

«Iko ste sami pretrgali,» je v nagovoru herojski Ljubljani pred leti poudaril pokojni predsednik Tito. V spomin na dneve okupacije z bodočo žico, zaradi katere pa to nikoli pokorjeno mesto nikakor ni ostalo otok sredi vstajajočega in za osvoboditev bojuje se slovenskega naroda, je bila konec prejšnjega tedna že 25. tradicionalna prireditev po potek partizanske Ljubljane z velikim številom več kot 121.000 udeležencev. — Foto: B. Oblak

XXXIV. Številka 35

GLAS

Nositelji: občinska konferenca SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja Časopisno podjetje
Glavni urednik Igor Slavec
Upravni urednik v. d. Jože Kočnik

LASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Nove spodbude izvoznikom

V letošnjih prih treh mesecih je slovensko gospodarstvo izvozilo za 14 odstotkov manj blaga, uvozilo pa za 19 odstotkov manj kot v enakih mesecih lani. Za Gorenjsko so podatki ugodnejši, saj se izvozna pripravljala večine delovnih kolektivov dokaj uspešno uresničujejo in je bila prodaja na tuje letos v prvem tromesečju večja kot lani, čeprav vseeno nekoliko pod planom. Še ugodnejši pa so podatki za april in v tem času je gorenjsko gospodarstvo izvozilo skoraj polovico več kot lani v enakem času. Enaka gibanja so značilna za vso republiko.

Toda, če v Sloveniji želimo nadoknadiči zamerno, je potrebno izvoz še bolj povečati, zato pa bodo nedvomno potrebne večje izvozne spodbude. Vendar obremenjevanje gospodarstva ali prebivalstva ne pride v poštov, prav tako tudi ne emisija, ki bi pomenila le odlaganje bremen na kasnejši čas in bohotenje inflacije. Zato se večina občin in republiških organov ogreva za predlog, da bi izvozne spodbude zagotavljali iz sredstev, ki bi jih dobili na račun zmanjšane splošne in skupne porabe na vseh ravnih, razen tega pa naj bi uvedli in povečali takse za vse vplačila v tujini. Porabo naj bi zmanjšali za dva odstotka, vendar ne povsod enako, temveč selektivno. Nemogoče si je nameč zamišljati, da bi zmanjšali pokojnine ali otroške dodatke.

Vendar je ob tem treba poudariti, da marsikateri izvozniki radi spreledajo prilagajanje tečaja dinarja. Od lanske junajske devalvacije se je vrednost dolara povečala za 21 odstotkov in če k temu prištejemo še izvozne stimulacije, izvoz nikjer ne bi smel biti vprašljiv. Seveda pa ob tem ne kaže pozabljaljati na lastna prizadevanja za boljšo produktivnost dela in racionalizacijo v proizvodnji.

L. B.

Avseniki na Jesenicah

Jesenice — Po nekaj letih bo ansambel bratov Avsenik, ki letos slavi 28. leto obstoja, 21. maja nastopil tudi na Jesenicah, v halu Podmežakla. Športnemu društvu Jesenice je uspelo v sodelovanju z jeseniškimi delovnimi organizacijami kupiti tisoč stolov, ki bodo tudi na prihodnjih prireditvah pod Mežaklo nudili več možnosti za kulturo spremljanje prireditv.

Koncert bratov Avsenik bo v četrtek, 21. maja, ob 19.30 uri, vstopnice pa prodaja Športno društvo Jesenice.

D. S.

Avsenova olimpiada — Zakaj pa ne, so rekli na Jesenicah, in vrtci so skupaj s temeljno telesnokulturno skupnostjo organizirali pravo pravčato cicibanovo olimpiado na igrišču Podmežaklo. V soboto, 9. maja, so se zbrali predšolski otroci z vseh jeseniških vrtcev in tudi tisti, ki še ne hodijo v vrtec in pokazali, kaj znajo in kaj zmorejo. Cicibanovo olimpiado, na kateri si za dva prava gumba dobil edino pijačo in še slajši pišket, so na Jesenicah pripravili prvič v prireditvi meseca mladosti in na pobudo mladinske organizacije in ugojnarske ustanovi. — Foto: D. Sedej

ZA VSAKDANJO RABO...

KOKO naravne začimbe
ČEUP ravne začimbe

hp PROGOG PREDMETNA INDUSTRIJA D.O.O.

Kranj, torek, 12. 5. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Varnost je stvar nas vseh

Varnostne in politične razmere v svetu in okoli nas so takšne, da zahtevajo neprestano budnost; zato velja krepiti prizadevanja za zaščito in obrambo naše družbe, da bo vsak vedel in zna braniti doseženo danes in v prihodnje. Znano je Titovo geslo, da je najvarnejša država, ki jo brani vse ljudstvo! Naši narodi pa imajo kaj braniti in prav to je tudi najmočnejše orožje nekega ljudstva, če ima kaj braniti in če to, kar ima, hoče braniti. Braniti pa hoče sistem, v katerem delovni ljudje na temelju družbenega lastnina, pravice do dela z družbenimi sredstvi in pravice do razpolaganja s pogoji in plodovi svojega dela vse bolj samostojno upravlja z družbenimi zadevami.

Zato je naravnno, da so delovni ljudje tudi sami neposredni nosilci zaščite in obrambe svojih in družbenih pridobitev in vrednot in prav zato imamo pri tem tudi uspehe. Dosledno uresničevanje revolucionarnih ciljev našega razvoja pa utruje zavest in odločenost slehernega našega človeka, da se v primeru potrebe bori z orožjem in v zaostrenih ali vojnih razmerah sodeluje v družbeni samozračitvi in odporu. Izkušnje o tem črpamo iz NOB, ko sta OF in ljudska oblast organizirali množično samoobrambo in samozračito ljudi že prvo leto vstaje in kasneje tudi svojo varnostno obvezovalno službo in narodno zaščito, tri leta kasneje pa vojsko državne varnosti in OZNO. Podpis vrhovnega komandanta NOV in POJ na dokumentu, ki nosi datum 13. maja 1944, je pomenilo ustanovitev enotno in združene varnostne službe. Danes ob tej obletnici poudarjam, da so organi za notranje zadeve samo del milijonske armade v sistemu ljudske obrambe in družbeni samozračitvi, armade, v katero je vključen sleherni občan, kajti plodove naših pridobitev, našega dela je mogoče varovati le s pravočasnim in učinkovitim reagiranjem vsakega samoupravljalca in občana, vsake samoupravne skupnosti, vsake politične in družbenne organizacije. Le s takšnim načinom je mogoče skupaj z državnimi organi varnosti onemogočati vse poskuse napadov na našo skupnost, bratstvo in enotnost narodov, na našo svobodo in neodvisnost, na našo trdnost in ugled v svetu, na samoupravne pravice in materialne osnove samoupravljanja. Braniti tak sistem pomeni braniti sebe in vse, ob tem pa to ni le obveznost državljanov, pač pa neodstojljiva pravica vsakega Jugoslovana.

L. M.

Malo gospodarstvo na sejmu

KRANJ — Tudi tokrat bo gorenjsko in slovensko malo gospodarstvo na prireditvi Gorenjskega sejma v Kranju primerno zastopano. Izredno veliko zanimanje je tudi v drugih republikah, od koder se najavljajo množične obiske. Največ je zanimanja za organizacijo kooperativskih del med industrijo in malim gospodarstvom, za našo zakonodajo, ki zadeva obrt in za njen razvoj. Veliko zanimanja je seveda tudi za razstavo inovacij, ki so jo pripravile skupaj Ljubljanska banka — Združena banka, Raziskovalna skupnost Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije. 57 inovacij bo prikazanih. V sklopu razstave inovacij pa bo tudi posebno posvetovanje o inovacijah v lesarstvu, ki ga pripravlja Slovenijales, ter posvetovanje izumiteljev Slovenije, ki bo med sejmom v kranjskem IBI.

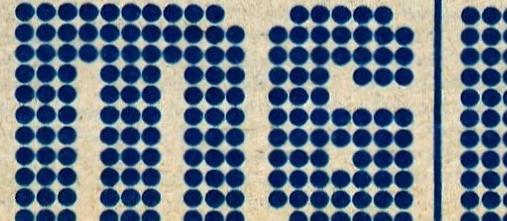
Za ogled sejma malega gospodarstva v Kranju, otvoritev bo v petek, so se najavile tudi občine, ki so pobrašene z mestom Kranj. Zanje predsednik skupščine občine Kranj Stane Božič pripravlja poseben sprejem. Po vsej verjetnosti se bodo v bodoči tudi pobrašene občine vključile v razstavni program tega sejma.

Da bi si sejem, predvsem pa razstavo inovacij, lahko ogledalo kar največ ljudi, so prireditelji sejem podaljšali za dva dne, torej bo odprt še 21. in 22. maja, skupno sedem dni. Če se bo pa pokazala potreba, so ga pa pripravljeni podaljšati še za kakšen dan. Prav bi bilo, da bi si sejem ogledali tudi šolarji. Za organiziran ogled bodo vstopnice znatno cenejše.

D. D.

6. sejem malega gospodarstva

kranj 15.-21.5.'81

'81

razstava inovacij

- predstavitev drobnega gospodarstva
- kooperacije
- inovacije in ustvarjalnost v proizvodnji
- spremljajoče dejavnosti

PO JUGOSLAVIJI

Važne naloge komunistov

Predsedstvo pokrajinskega komiteja ZK Kosova je obnavljalo žgoča uprašanja v zvezi s politično varnostjo in položajem v pokrajini. Poudarili so, da v pokrajini poteka živahna dejavnost zveze komunistov in drugih organiziranih subjektivnih sil s ciljem izpolniti neposredne naloge, ki izhajajo iz stališč sprejetih na nedavnih sejah pokrajinskega komiteja ZK Kosova, centralnega komiteja ZK Srbije in centralnega komiteja ZKJ. Na temelju stališč ter forumov bo pokrajinski komite ZK Kosova na svoji naslednji seji sprejel delovni program zveze komunistov pokrajine.

Setev za plani

Pomladanska setev ne poteka tako, kot je bilo predvideno, je razvidno iz poročila, ki je bilo te dni dostavljeno skupščini SFRJ. Zlasti je v zamudi setev industrijskih rastlin, čeprav pa v celoti razmere niso kritične. Sicer pa poljedelcem že od jeseni zelo nagaja vreme. V času jesenske seteve je bilo tako posejanih le okoli 30 odstotkov predvidenih površin. Nato so prišle poplave in pod vodo je bilo okoli 500.000 ha obdelovalne zemlje. Razen tega je primanjkovalo deviz za načrtovan uvoz umetnih gnojil in tudi domaćih gnojil je bilo premalo. Sladkorna pesa je sedaj posejana približno 80 odstotkov, sončnice 66 odstotkov, koruze pa tudi dobro 80 odstotkov.

Obeta se kavna suša

Letos bo Jugoslavija od kupila okoli 5 tisoč ton kave, kar bo ostalo okoli 150 milijonov dolarjev. To je za kakšnih 10 tisoč ton manj, kot so prvočno načrtovali. Kavo bodo razdelili po območjih tako, da bodo imeli prednost turistični kraji, da jih je v sezoni ne bi primanjkovalo. Računajo, da bodo slabše oskrbljene prodajalne v Srbiji in Sloveniji, ker so v teh dveh republikah dali pri uvozu prednost drugemu blagu.

Več bi lahko izvažali v Ameriko

Zvezni sekretar za zunanjost trgovino Metod Rotar se je vrnil z obiska v Kanadi in ZDA. Poudaril je, da želi Kanada dolgoročno sodelovati z Jugoslavijo ne le v trgovini ampak tudi pri vlaganjih v razvoj opreme in drugih skupnih vlaganjih. Tako bi mogla Kanada postati v prihodnjih letih veliko pomembnejši jugoslovanski zunanjetrgovinski partner. Vendar pa je pri razvijanju tega sodelovanja potrebitno upoštevati tudi prilagodljivost in regionalno razporeditev kanadskih gospodarskih centrov, njihovo federalno ureditev in njen vpliv na gospodarsko in trgovinsko politiko. Metod Rotar je poudaril, da so možnosti tudi za povečanje izvoza v Združene države Amerike. V to državo bi lahko izvažali nekatere prehrambene izdelke, vino, tekstil, usnje in obutev. Podobne možnosti so tudi v elektroniki in elektrotehniki ter še posebej v izvozu pohištva. Združene države Amerike so že sedaj pomemben jugoslovanski zunanjetrgovinski partner vendar predvsem tako, da Jugoslavija od tam veliko uvaža. S prodajo v ZDA namreč Jugoslavija pokriva le 30 odstotkov uvoza iz te države.

Jamnik — Z udarniškim delom je devetdeset mladincev in nekaj krajanov iz štirih krajevnih skupnosti, ki jih povezuje nekdanja partizanska cesta pod obronki Jelovice — Kropje, Podblice, Selc in Dražgoš — v soboto urejevalo robove na novo asfaltirane ceste, izkopavalo mulde in koritnice. Do Jamnika je zdaj že potegnjen asfalt. Lep dan so imeli in veliko so naredili. Med mladincema, katerih je bilo kar petdeset iz Kropje, je bilo tudi deset pripadnikov JLA iz kasarne heroja Antona Dežmanja iz Radovljice. Bratka prizadevnost mladine in krajanov iz teh krajev pa je ta dan spravila k delu na cesto tudi vodilne delavce Cestnega podjetja Kranj, ki so svoj solidarnostni dan opravili pri asfaltiranju koritnic. — Foto: D. Dolenc

Naši delegati na III. kongresu samoupravljalcev

Svobodna menjava dela v zdravstvu

Delegatka gorenjskega zdravstva in družbenih dejavnosti jeseniške občine na III. kongresu samoupravljalcev je Jožica Berlisk — Čvrstejša vez med uporabniki in izvajalcem v svobodni menjavi dela

Jesenice — Ko so na Jesenicah izbirali deleži za kongres, so se domenili, da jih bodo izbrali najbolj demokratično in so zato kandidate za deleži potrdili tudi na sejih skupščine občine Jesenice. III. kongresa samoupravljalcev se bodo udeležili iz jeseniške Železarne Tihamer Kostič in Anton Miklič, iz Železniškega gospodarstva, temeljne organizacije za promet Jesenice Ljubomir Burazin in iz Splošne bolnice Jesenice Jožica Berlisk.

Jesenška delegatka: Jožica Berlisk

Jožica Berlisk je delegatka gorenjskega zdravstva, obenem pa bo delegatka družbenih dejavnosti jeseniške občine. Jožica Berlisk, ki je zaposlena v Splošni bolnici Jesenice, se je že pred leti aktivno vključila v samoupravljanje in delovala v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah. Leta 1974 je bila sprejeta v Zvezo komunistov, pred tem pa je bila aktivna v mladinski organizaciji. Zadnje dve leti je predsednica osnovne organizacije sindikata Splošne bolnice in je nadvse zavzeta za politično delo, še posebej za to, da se uveljavlja vloga sindikata v zdravstvu. Jožica Berlisk je tudi članica delavskega sveta gorenjske bolnišnice, aktivno pa dela v interesni zdravstveni skupnosti.

»Mislim, da je vloga sindikata še posebej pomembna in obenem sem mnenja, da je sindikat v jeseniški občini nasprotno prisoten ob razreševanju problematike, ki se pojavlja v organizacijah združenega dela. Številni aktivisti so nadvse delavni, vendar pa bi moralno priti v zavest vseh ljudi, da je treba aktivno delati, kajti vsi smo navsezadnje sindikat.

V zdravstvu bi lahko veliko spregovorili o svobodni menjavi dela, tako, da kot v vseh družbenih dejavnostih. Predvsem povratna informacija bi morala biti bolj učinkovita in bolj vplivativa na vsa okolja. V zdravstvu se vedno borimo za denar, ki ga večkrat ni dovolj. Uvedli smo dosledne stabilizacijske ukrepe, ki jih tudi uresničujemo, itšemo notranje rezerve, vendar zmanjšanje sredstev za zdravstvo nujno pomeni manjšo kvalitetno dela. Medsebojno dogovarjanje med uporabniki in izvajalcem je torej nujno, prav tako je pomembna pravilna informacija.

Udeležba na III. kongresu samoupravljalcev mi je veliko priznanje, obenem pa je tudi obveznost in spodbuda za aktivno delo naprej. Želim, da bi sklepni z razprave na kongresu, da bi dogovori vseh delegatov prišli do slehernega samoupravljalca, da bi bili nadaljnja spodbuda in nadaljnja delovna obveznost, v samem zdravstvu pa naj bi se v prihodnje na področju svobodne menjave dela odnosili še bolj poglobili. Vez med uporabniki in izvajalcem naj bi postala bolj čvrsta in bolj učinkovita.«

D. Sedej

Obveščanje o pripravah na kongres

Jesenice — Koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije in komisija za informiranje in propagando pri občinskem svetu Zveze sindikatov na Jesenicah sta takoj vključila v intenzivne priprave na III. kongres. Poskrbeli so, da razprave in tematske obravnavne v občini ne potečajo stihiski, temveč so se že v začetku zavedali, da se bodo le na osnovi dobrega obveščanja lahko temeljito pripravili na kongres.

Doslej so pri jeseniškem sindikalnem svetu izdali že enajst obširnih in kvalitetnih informacij o pripravah na kongres na vseh področjih. V teh informacijah obveščajo vse osnovne organizacije sindikata v občini o aktivnosti, o priporabah in predlogih ter sproti posredujejo zaključke in sklepe posameznih razprav. Osnovne organizacije sindikata so tako odlično obveščene, jeseniške priprave pa so tudi na tem področju lahko za zgled.

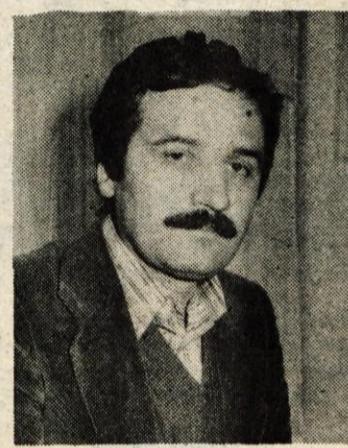
D. S.

Dijaki na delovni akciji

V gorenjskem letovišču na Stenjaku je bila tudi letos med prvomajskimi prazniki tradicionalna delovna akcija dijakov Šolskega centra Iskre Kranj. Letos so bili mladinci, ki jih je vodila prof. Dana Oblak, na Stenjaku od 26. aprila do 2. maja. V tem času so izkopali kanal za vodovodno cev, betonirali poti iz pristanišča do kuhinje in ob skladnišču tehničnega materiala, pripravili pristanišče za pristajanje trajekta in šekaj. Generalno so očistili tudi stavbo Krvavec, tako da je vse pripravljeno na sprejem prvih otrok.

Peter Tulipan, direktor Zavoda za letovanje Kranj, je pohvalil dijake za tako uspešno sodelovanje, ki naj bi veljalo tudi za naprej. Tudi dijaki sami se radi odzovejo akciji, saj je bil na primer Tomo Zaplotnik na taki akciji že trikrat, Tone Frančtar in Borut Košir pa sta bila celo štirikrat. V prostem času so udeleženci akcije igrali odbojko, namizni tenis in lovili ribe, morje pa je bilo na žalost še premrzlo za kopanje. S. L.

Izvoljeni predsedniki sindikatov

Janez Smole — predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice

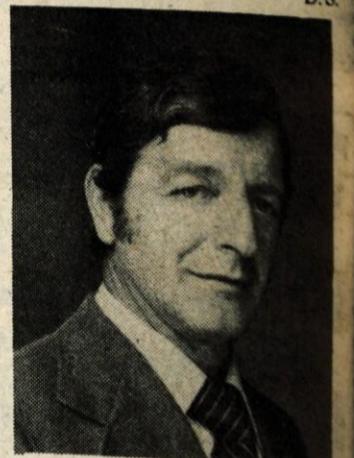
Na nedavni redni letni konferenci občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice so za novega predsednika občinskega sveta Zveze sindikatov izvolili Branka Iskra.

Branko Iskra je bil lani izvoljen za predsednika, v tem mandatu pa je uspešno opravljal svoje dolžnosti. S svojim vestnim delom je veliko doprinjel k uveljavitvi sindikalnega dela, tako v osnovnih organizacijah kot v občini. Med članstvom je priljubljen in uživa velik ugled, saj dela pošteno in kvalitetno.

sveta Zveze sindikatov izvoli Janez Smole.

Janez Smole je bil že lani izvoljen za predsednika občinskega sindikalnega sveta in je v preteklem mandatu izredno uspešno opravljal svoje naloge in dolžnosti. Občinski sindikalni svet je tekoče in vestno obravnaval vse problematiko in uveljavljal sindikalno delo in sindikalno aktivnost v sleherni osnovni organizaciji sindikata. Pri tem ima nemalo zaslug tudi predsednik Janez Smole, ki je opravljal svoje dolžnosti kvalitetno in dosledno ter se aktivno vključeval v reševanje vse občinske problematike.

D. S.

Branko Iskra — predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice

Solidarnost zmagala

1. junija bodo Tržičani glasovali o novem samoprispevku za hitrejši komunalni razvoj krajevnih skupnosti – Podpora delegatov skupščine občine programu gradnje ter solidarnostnemu prelangu denarja.

TRŽIČ – V pripravah na četrtinski samoprispevek, ki menijo gradnji komunalnih in drugih objektov ter s tem dosegaju razvoju tržiških krajevnih skupnosti, so bili najpomembnejši posamezni zaradi programu gradnje ter obsega solidarnosti.

KRAJEVNIH SKUPNOSTI – Bistrica, Pristava, Kovorje – naj bi namreč prineslo 40 odstotkov denarja iz samoprispevka manjšim in slabšavnim krajevnim skupnostim. Na ta način bi jim poma-

gale, da bi premagale največje komunalne zadrege in se približale razvitejšim krajem v dolini. Na zboru skupščine občine Tržič, ki so zasedali v sredo in četrtek, je prišel enoten predlog. Programa izgradnje – tako so se prej sporazumeli v vseh krajevnih skupnostih – ne bi kaže spremembiti, saj bi s tem podrla oziroma ogrozili celoten načrt. Na solidarnostno prelivanje denarja pa so končno prishtali tudi v Kovoru in Pristavi, potem ko so dobili zagotovilo, da katerih se pravzaprav vozijo vse občani.

Referendum bo 7. junija. Če bo uspel, bodo Tržičani v petih letih zbrali dobro 68 milijonov dinarjev za izgradnjo komunalnih in drugih objektov. S pomočjo samoprispevka bodo dobili lepše in boljše ceste v Lomu, na Brezjah, v Jelendolu, Senočnem, Podljubelju, Lešah ter v Gondu, medtem ko so se v Sebenjah odločili za gradnjo kanalizacije. Prometnice bodo posodobili še v Tržiču, Kovoru in na Ravni, v Bistrici in Pristavi pa bodo denar vložili v domova družbenih organizacij.

H. Jelovčan

Poseji centralnega komiteja ZKJ

Vsiljena bitka brez upa zmage

KRANJ – Prepričan sem, da bomo iz te bitke, ki so nam jo vili protirevolucionarni elementi Kosova, izšli še trdnejši, vili in enotnejši v nadaljnji naporih za vsestransko dobo naše enakopravne socialistične skupnosti, je na koncu seji centralnega komiteja Zvezne komunistov Jugoslavije dejal predsednik predsedstva ZKJ Lazar Mojsov.

Isončeno je bila to vsiljena in obenem dolgo načrtovana bitka, zoper vse nas, zoper naš samoupravni socialism, temelječ vlastu narodov in narodnosti Jugoslavije, zoper neuverjetno Jugoslavijo in njen ugled v svetu, zoper pot, ki smo jo gradili s Tito in za katere se znova in znova odločamo. Vendar tudi ta vsiljena bitka, tako kot mnoge v ostrejši in milejši pred njo, brez upa zmage, kot je zapisal Prešeren. Vsi v skupnosti jugoslovanski skupnosti živeči znamo ceniti in varovati, saj smo izboljševali na najtejši način, z orojjem in krvjo. Zato je ta bitka, ki jo skušajo vsiliti albanski nacionalisti ali njimi, vnaprej obsojena na propad!

Vska takšna bitka nas bogati z novimi izkušnjami. Vaš naj nam bo jasno, da je nacionalizem takšen ali drugačen, da ne najhujši sovražnik, s katerim smo se bili prisiljeni vladati že v narodnoosvobodilni vojni, prav tako pa v kasnejših socialističnih gradivitvah. Ne smemo pozabiti, kar je še pogosto poudarjal Edvard Kardelj, da se pod kinko na videnje interese tega ali onega naroda ali narodnosti skrijejo tudi druge sovražne, protisocialistične in protisamoupravne težnje. Poznamo najrazličnejše liberalizme, optimizme itd. Prav tako nas dogodki na Kosovu učijo, da Zvezna komunistov povezana z ljudmi in njihovi interesni skupščino in idejno enotnost, prav tako pa ne podcenjati in osmehovati, kadar je treba proti takšnim težnjam, pa naj načrtovanje in zavlačevanje daje prostor silam in težnjam, ki nasvedi, Kosovo je to potrdilo, skušajo doseči svoje cilje na boljši brutalen in zahrbten način. Skoraj vedno, to potrjujejo nacionalistični in protirevolucionarni dogodki na Kosovu, so takšna dejanja izjemna priložnost za vpletanje v naš sovražnih sil.

Še eno, pomembno orožje imamo v boju zoper takšne težnje. Je moč odkrite besede, moč zaupanja v ljudi. Delovnim delom in občanom nimamo kaj zamolčati. Povedati jim je treba vroke takšnih dejanj in za posledice, ki bi jih občutili vsi, če je zanimanje delovni ljudi in občanov Jugoslavije za dejstvo na Kosovu in prav tako razumljivo je njihovo obsojanje. Tudi tokrat smo potrdili, da zaupamo delom, da zaupamo komunistom, delovnim ljudem in občanom Kosova, da bodo kdo težavam pri odstranjevanju ovir. Napak ni bilo, in to je potrdila tudi zadnja seja centralnega komiteja Zvezne komunistov Jugoslavije, če bi jih pustili popolne same, brez pomoči. Vsi skupaj smo del enotne bratske skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije in nikomur ne sme vseeno, kaj se dogaja v enem ali drugem delu te skupnosti...

J. Košnjek

Jezikovno razsodišče (21)

Zgledna skrb za slovenščino

Sekcija za obravnavo družbenih jezikovnih vprašanj pri občinski konferenci SZDL Slovenska Bistrica je lani razmnožila droben zvezek s strani glasila Za boljši jezik. V njem je nanzala vrsto koristnih predlogov za boljšo javno rabo slovenščine v domačem kraju: kakšni bi morali biti pravilnejši javni napis, kakšna boljša slovenščina na plakatih, kako smiselno in dobro nadomeščati tujke, kako krajšati stavke in jih delati razumljivejše, kako pisati Celovec in Građec, medtem ko avtobusni postaji piše Klagenfurt in Graz, in drugo. Razsodišče želi, da gre za hvalevreden zgled, zato vabi vse občinske konference, delovne organizacije, društva in šole, naj tudi same kaj storijo za boljši jezik v svojem neposrednem delovnem in živiljenjskem okolju, pri primerov takšne skrbi navsezadnje že niti doslej ni tako malo.

Neka slovenska založba je v svoj pravilnik sprejela določilo, da ne more noben dopis iz hiše, dokler ga ne pregleda lektor, več delovnih organizacij je zadnje čase le poimenovalo svoje nove izdelke s slovenščino imeni (krpa Bistra, čistilo Cisto); novi hotel na Pohorju je v Ljubljani na Ajdovščini je Gostilnica Ajda; namesto restav (ali celo büffetov) piše že marsikje okrepčevalnica, celo ob delom hot dogu (»s kranjsko klobaso« ali »s hrenovko!«) se že najdeš srametljiva vroča hrenovka; delovna skupina pri računalniškem sistemu DELTA se je začela ubadati s slovenjenjem računalniške terminologije, itd. itd. Vse to so zgledi, ki so vredni hvale in posnemanja.

Dan Osvobodilne fronte je praznik slovenskega samoodločanja, slovenske samobitnosti in samozavesti; jezikovno razsodišče predlaga, naj bi se te lastnosti dandanes izražale tudi v nepretrgani in splošni rabi za čistejšo in boljšo slovenščino! – Prosimo, obveščajte nas tudi o dejanjih te vrste!

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge posode za boljše jezikovno izražanje pošljajo na naslov: Sekcija za slovenščino in javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 1000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

gradnjo trgovine v Pristavi in kanalizacije v Kovoru dobili iz drugih virov.

Podpora delegatov skupščine občine enotnemu predlogu je želja vseh tržičanov, da s samoprispevkom premaknejo komunalni razvoj, ki bi v naslednjih petih letih sicer bolj ali manj obstal. Pokazalo pa se je tudi razumevanje do šibkih krajevnih skupnosti, ki same nimajo dovolj denarja, četudi bi uvedle lastne samoprispevke, za gradnjo cest, po katerih se pravzaprav vozijo vse občani.

Referendum bo 7. junija. Če bo uspel, bodo Tržičani v petih letih zbrali dobro 68 milijonov dinarjev za izgradnjo komunalnih in drugih objektov. S pomočjo samoprispevka bodo dobili lepše in boljše ceste v Lomu, na Brezjah, v Jelendolu, Senočnem, Podljubelju, Lešah ter v Gondu, medtem ko so se v Sebenjah odločili za gradnjo kanalizacije. Prometnice bodo posodobili še v Tržiču, Kovoru in na Ravni, v Bistrici in Pristavi pa bodo denar vložili v domova družbenih organizacij.

H. Jelovčan

Pripravljeni na akcijo

TRŽIČ – Zadnja akcija »Nič nas ne sme presenetiti«, ki je bila izvedena pred dvema letoma, je spodbudila delavce in krajanke k zaveti dejavnosti na področju obrambe in varnosti. Ocena njene uspešnosti je bila dobra osnova za načrtovanje obrambnih in samozaščitnih nalog v okviru letosnje akcije, ki bo v vseh sredinah dosegla vrh ta mesec.

Uspeh sklepne akcije, ki bo preverila pripravljenost delovnih ljudi in občanov za protidesantno, protioklepno in protizračno obrambo, je odvisen predvsem od kvalitete priprav. Te se v tržički občini odvijajo nepretrgano že od zadnje akcije. V tem obdobju so v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, društvenih in drugod posvetili največ pozornosti kadrovskim izpopolnitvam in izdelavi popolnejših obrambno-varnostnih načrtov. Na zadnji seji občinske konference socialistične zvezne so sprejeli tudi skupščini program za zaključno akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«.

Predvidevajo, da bo ta zaradi dobrih priprav še uspešnejša od predhodne. To obeta preskus mobilizacijske sposobnosti delovnih ljudi in občanov, ki so ga izvedli, pa tudi pregled sposobnosti šolske mladine na področju splošne ljudske obrambe in družbenega samozaščite. Razen praktičnih preizkusov pa je socialistična zveza pripravila še vrsto predavanj po krajevnih skupnostih ter prek svojih terenskih odborov po hišnih svetih. Povsed so oblikovali tudi komisije za informiranje, ki ljudi seznanjajo z vsebinsko obrambnih nalog. Splošni ljudski odpor in družbenega samozaščita torej dejansko postajata skrb vseh ljudi, saj vsak ve, kje in kakšna je njegova dolžnost v primeru kakršnegakoli poskusa sovražnega vmešavanja v naš samoupravni, socialistični sistem.

H. J.

Sodelovanje prerašča v bratstvo

TRŽIČ – Občani Tržiča, ki neugejo številne prijateljske vezi se bodo najbrž kmalu pobratili z občino Ludbreg na Hrvaškem. Pobudo za to je na četrtekovem zasedanju zborna združenega dela dala delegacija iz tovarne obutve Peko, podprtja pa so ju tudi drugi delegati.

Pobratenje naj bi temeljilo na dolgoletnem gospodarskem sodelovanju med občinama Tržič in Ludbreg, katerega nosilec je predvsem Peko. Delavci Peko so s tovarno obutve Budućnost v Ludbregu že 1972. leta sklenili petletni dogovor o sodelovanju, ki se je uspešno razvijalo in 1976. leta doseglo vrh s podpisom samoupravnega sporazuma o vključitvi Budućnosti v delovno organizacijo Peko. Danes Budućnost prerašča v eno največjih Pekovih temeljnih organizacij.

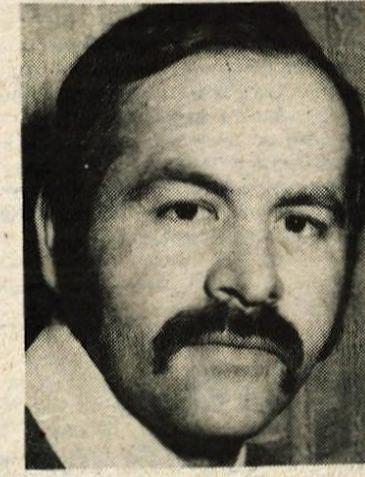
Za uspešno gospodarsko sodelovanje, ki je veliko prispevalo k napredku cele občine Ludbreg, je Peko prejel že več priznanj, med drugimi januarja letos plaketo sosednje republike za poseben prispevek k hitrejšemu razvoju gospodarsko nezadostno razviten krajev Hrvatske.

Razen sodelovanja, med Pekom in Budućnostjo, ki se bo še naprej kreplilo, se odpirajo številne možnosti za povezovanje dveh občin na drugih področjih.

H. J.

BRDO PRI KRANJU – V soboto, 9. maja, na dan obletnice zmage nad fašizmom, so se na Brdu zbrali na tovariškem srečanju gorenjski španski borci in prvoborci. Sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krivna jim je izrekel prisrčno dobrodošlico ter obrazložil družbenopolitično in gospodarsko situacijo na Gorenjskem. Vinko Hafner, prvoborec in predsednik RK ZSS Slovenije, pa je v svojem govoru orisal družbenopolitični trenutek v Sloveniji in Jugoslaviji ter analiziral tudi dogodek na Kosovu. V živahnih in tehnih razpravah se je izkristaliziralo mnenje, da so tako srečanja prvoborcev še kako potrebna in pomembna za sedanje in bodoče nadaljevanje revolucionarnega dela in čuvanja pridobitev NOB. (I.S.)

Spremembe za boljše delo

ŠKOFLJEA LOKA – Skupne službe je v Škofljeoski občini organiziralo 11 samoupravnih interesnih skupnosti in sicer 7 s področja družbenih dejavnosti in 4 s področja materialne proizvodnje. V njih je zaposlenih 37 delavcev. V okviru skupnih služb SIS deluje tudi enota za socialno delo pri skupnosti socialističnega skrbstva in voditelji rekreatorji pri telesnokulturni skupnosti. Že nekaj časa pripravljajo novo organiziranost skupnih služb in o tem pripravljajo novi vodja Viktor PO-TOČNIK.

»Glavni namen nove organiziranosti je večja racionalizacija in kakovost dela. Novo organiziranost zahteva tudi nova zakonodaja. Tako je potrebno skladno z novimi predpisi iz skupnih služb izločiti izvajalce in tudi sekretarje samoupravnih interesnih skupnosti kot voljenih funkcionarjev zakonodaja ne pozna več.«

Sedaj dela v skupnosti skupnih služb SIS 9 sekretarjev in sicer sta dva zadolžena za dve skupnosti, trije strokovni sodelavci, drugi so delavci računovodstva in administracije ter tehnične službe. Stirinajst delavcev pa spada v izvajalsko skupino in sicer jih je 7 v enoti za socialno delo in 7 pri TKS.

Z novo organiziranostjo se bodo izvajalci izločili, ostali delavci pa bodo opravljali naloge v okviru treh oddelkov in sicer planskem, splošnem in finančnem oddelku. V sedanji organiziranosti v skupnosti dela 10 delavcev s posebnimi pooblastili ter vodja, po novem pa bodo le trije.«

»V čem naj bi bila večja kakovost dela?«

»Za vse skupnosti bo mogoče uporabljati enoto metodologijo dela, zlasti to velja za načrtovanje. Veliko večji poudarek bo dan obveščanju delegatov izvajalcev in uporabnikov, kar bo omogočilo kvalitetnejše sporazumevanje in dogovarjanje v delgatskih skupščinah. Hkrati bo z novo organizacijo omogočeno kvalitetnejše uresničevanje sprehitnih nalog.«

»So še druge novosti?«

»Če bo mogoče, bomo ustanovili interno banko. S tem bi omogočili začasno prelivanje sredstev iz ene v drugo samoupravno interesno skupnost. Predvsem gre pri tem za investicijska sredstva. Sedaj se namreč dogaja, da denar ene SIS »miruje« na žiro računu, medtem ko druga najema drage premostitvene kredite. Hkrati bi investicije lahko hitreje uresničevali in bi prihranili znatne denarje.«

»Kdaj naj bi nova organiziranost zaživel?«

»Predvidevamo, da bodo vsi ustrezni akti sprejeti v delovni skupnosti skupnih služb in v skupščinah interesnih skupnosti do konca septembra in s tem bodo dani pogoji, da nova organiziranost zaživi.«

L. Bogataj

Onesnažene struge

Jesenice – Zakon o sladkovodnem ribištvu določa, da mora občinska skupščina skleniti sporazum z ribiško organizacijo o dodelitvi ribiškega okoliša v upravljanje. Zato je tudi jesenica skupščina dodelila Ribniški družini Jesenice okoliš, s tem, da mora Ribniška družina sprejeti ribni gojitveni načrt za naslednje srednjoročno obdobje.

Jesenica Ribniška družina ima 26 kilometrov varstvenih voda, ribnike za 53 kilometrov športnornobilovnih voda in jazjevitvena jezera.

Ker je na področju držine so turistični objekti v Kranjski gori zaradi neurejene kanalizacije, gradbeni podjetja z odvzemom gramoza v Mojstrani, do precejšnjega onesnaževanja pa prišlo tudi pri gradnji karavan-

škega predora. Na območju Jesenice je več neurejenih kanalizacij ter Železarna Jesenice, ki s svojimi odpakami, kislinskimi, odpadnimi hladilnimi vodami, olji in detergenti onesnažuje Savo od Hermanovega mostu do jezu v Mostah. Potok Javornik onesnažuje pranje določitve, Belo pa fekalne odpake in detergenti iz naselja. Tudi Savske elektrarne v Mostah s prečrpavanjem onesnažene vode v jazjevitvi v Mostah v akumulacijo. Završnice onesnažujejo vodo prve kategorije, obenem z nihanjem vodostaja v akumulaciji pa ogrožajo naravnodrščište alpskega lipana. Veriga onenasižuje Savo nad kampom Sobec.

</

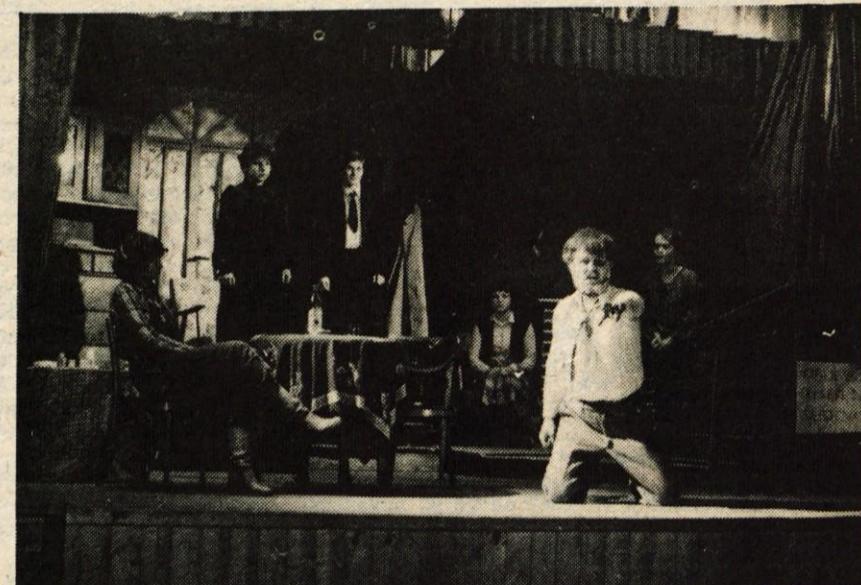
»Kmetija« naklanskih kulturnikov

Kulturno umetniško društvo Dobrava iz Naklega je eno najuspešnejših društev v kranjski občini glede izvedbe dramskih uprizoritev. Z njimi so začeli takoj po osvoboditvi, vmes je prišlo do trinajstletnega zatišja, nakar je v društvu začela delovati mlaada skupina. Danes je za njimi desetletna plodna dejavnost. V preteklih letih so uprizorili: Ta vesel dan ali Matiček se ženi, Vročo kri, Sneguljčico, Razvalino življenja, Čarownika iz Oza, Avtobusno postajo, Mišolovko, Juono in pava, Dan oddiha in letos tragikomedijo Davida Storeya Kmetija. Gledališko delo Kmetija je izsek iz vsakdanjega življenja, ki nam nakaže probleme, ki so tudi danes sočasni. Oče kmet, kronični pijanec, »vara« in dela na svoji kmetiji. Tri hčerke ima: ločenko (Wendy), lahkoživo (Jennifer) in revolucionarko (Brenda). Njegova žena (Slatteryeva) odide na staro leta študirat psihologijo, antropologijo... da bi ugotovila, kaj je v njejihovi družini narobe. To je samo pretveza, v resnici namreč išče svojo zadnjo ljubezen, zadnji izhod. Sin (Arthur) pride iz zapora in pove, da se bo poročil z žensko, ki je enkrat starejša od njega in ima dva otroka. Toda v resnici ta ženska sploh ne obstaja. Domov je prišel samo zato, da bi pobral denar ali da bi ga družina mogoče spet sprejela medse. »Kmetija« se konča banalno. Propade. Sprti sorodniki, deformirana družina, se ne more bližati. Sina Arthurja ne sprejmejo, zato tudi Albert, fant, ki hodi vasovat k Brendi, zbeži. Vsak se zateče v svoj kot izbe. Propad kmetije je neizogiben. Bila je lepa, po dveh letih pa bo namesto nje šestpasovna avtocesta, polje in gozdove pa bodo pozidali s počitniškimi hišicami.

V vlogi očeta Slatteryja je nastopil Bojan Bajželj, ki se je čudovito, da ga je bilo kar veselje gledati, vživel v lik očeta. Njegovo ženo Slatteryjevo je zaigrala Jasmina Verbič, Wendy pa Janja Trampuž. Obe sta svoji vlogi dobro tolmačili. Svoj oderski debut so dobro prestali Metka Stucin (Jennifer), Lili Aljančič (Brenda) in Jani Žužek (Arthur) pa tudi Albert, ki ga je zaigral Igor Gantar in z manjšo vlogo klub temu prispeval k izvedbi igre. »Kme-

tijo« je režiral dolgoletni kulturni delavec, »glava in srce« naklanskega kulturno umetniškega društva Miha Štefa (letošnji dobitnik male Prešernove plakete), sceno in kostume je pripravil Saša Kump, odrski mojster je bil Silvo Fajfar, rezviziterka

Metka Jezeršek, inscencient Bojan Kokalj, tehnični vodja Rado Ažman, šepetalka je bila Smiljana Verbič. Naklanci s svojo »Kmetijo« gostujejo po gorenjskih krajih, uprizorili pa so jo tudi v Prešernovem gledališču v Kranju. Drago Papler

Prizor iz »Kmetije« D. Storeya, ki so jo uprizorili člani naklanskega kulturno umetniškega društva Dobrava.

REŽISER MIHA ŠTEFE: PROBLEMI, S KATERIMI SE SREČUJEMO

Besedilo sem dobil na seminarju za amaterske režiserje v Kopru in za uprizoritev sem se odločil, saj imamo zadovoljivo igralsko zasedbo. Izmed sedmih igralcev so trije prvič nastopili. Do premiere smo imeli 55 vaj, nato obnovitvene pred prestavami. Sprva smo delali v nemogočih razmerah, v ledeno mrzli dvorani, toda z entuziazmom mladih smo težave prebrodili. Skupina je delala s srcem. Kakor pravi Cankar: »Kultura naj ne bo krizantema siromaka, ampak bogastvo bogatega« – vsak izmed igralcev je v svojo vlogo dal tudi del samega sebe. Vodilo našega društva je misel Arthurja Müllerja: »Kje so naši uporniki, ki so se odločili, da bodo svoja osebna mnenja zaluhali svetu v obraz? So mar danes vsi ljudje srečni in zadovoljni? Kje so drame, ki bi nas vzburkale in pretresle, ki bi odsevale probleme, s katerimi se človek daje dan in dan na cesti, doma in v podzemeljski železnici?« Igralci so pripovedovali o problemih, s katerimi se srečujemo danes, poleg tega so to mladi ljudje, ki s svojo fantazijo in upornostjo kljub pomanjkljivostim dajejo moč amaterizmu. Kljub temu, da so v službi ali študirajo, vendar najdejo dovolj časa in moči tudi za gledališče.

Drago Papler

Vodnik po arhivskem gradivu

Zajetna, 381 strani obsegajoča knjiga Vodnik po fondih Zgodovinskega arhiva Ljubljana, v nakladi 1500 izvodov in z letnico natiska 1980, je pravkar prišla v javnost in bila predstavljena 6. maja na tiskovni konferenci v Ljubljani. Če pomislimo na ponudbo v tej knjigi, ki predvsem odkriva doslej skoraj neznano arhivsko bogastvo, potem 300 dinarjev zanje nikakor ni pretirana cena.

V vsebini najdemo poleg uvodne besede, v kateri delavci arhiva poučarjajo, da je minilo že več kot 20 let, odkar je takratni arhiv v publikaciji 60 let Mestnega arhiva ljubljanskega prvič objavil splošni pregled fondov, zgodovinski pregled delovanja arhiva od leta 1898 do 1978 (torej za polnih osemdeset let), sledi še poglavje z napotki za uporabo vodnika, nato zbrani podatki o ustvarjalcih arhivskega gradiva in še napotki za uporabo arhivskega gradiva. Osrednji del vodnika predstavlja opis oziroma kazalo fondov, ki vsebuje količino gradiva izraženo v številu knjig, fasciklov ali škatel in s podatkom, koliko tekočih metrov je tegu gradiva v posameznem fondu (n.pr. fond Družina Kalan, svobodni kmetje, Visoko pri Poljanah, 15 fasciklov; 3,5 tm – glej stran 319 v vodniku). Podatki vsebujejo tudi okvirne letnice gradiva (n.pr. za že omenjeni fond Kalanov: 1625 do 1893), popise delov, ki so v drugih arhivih in tudi literaturom, v kateri je bil arhivski fond že obravnavan. Na ta osrednji in tudi glavni del Vodnika želijo arhivski delavci še posebej opozoriti, ker ni izčrpen seznam gradiva ampak predvsem in bolj namig na vsebino in napotek širokemu krogu uporabnikov, ki lahko iščejo gradivo z območja mesta in občin Ljubljana (strani 61 do 132). Naprej je gradivo razdeljeno na območja občin, kjer ima Zgodovinski arhiv Ljubljana svojih devetnajst enot (na Gorenjskem so to: Domžale, Jesenice, Kamnik, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič). Zadnjih 38 strani je namenjenih abecednemu kazalu fondov in zbirk, ki pa je urejen po strukturi opisani v poglavju Napotki za uporabo vodnika. Kakor je Vodnik po fondih Zgodovinskega arhiva naravnost zaledno delo in sad dolgoletnih prizadevanj arhivskih delavcev, moramo prav pri abecednem kazalu pridati dobronamereno kritično pomočbo. Kot povprečen uporabnik

sem za primer hotel poiskati npr. Sadarsko društvo v Škofji Luki. Abecedno kazalo ima najprej pod gesлом Državna uprava in samouprava obdelana v abecednem kazalu davčne uprave in tako po abecedi naprej do n.pr. pod črko K krajevni šolski odbori od kraja Brezje pri Ljubljani do Zabrd in tako dalje. Tako se abeceda večkrat ponavlja, pa na strani 366 naletimo na geslo Sadje zelenjava Ljubljana in naprej še Sodarska zadruga Železniki dokler še na strani 376 ne najdemo gesla, ki smo ga iskali. Zato je

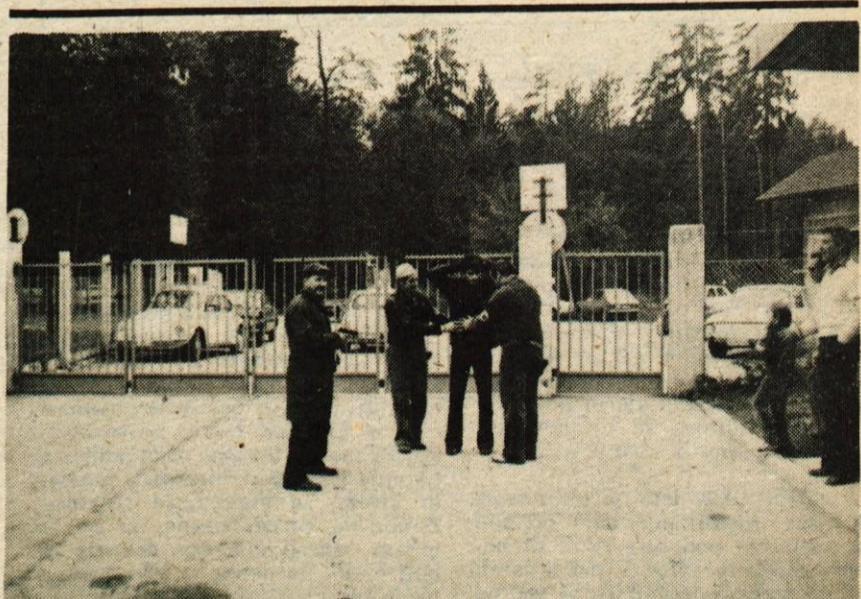
Rdeča kapica

Kranj – V lutkovnem gledališču GLG v gradu Kiselnštajn bo v četrtek, 14. maja ob 16,30 in ob 17,30 na sprednu lutkovna igrica Rdeča kapica v uprizoritvi lutkovne družine pri VVZ Kranj.

nujno potrebno najprej temeljito prebrati Napotke za uporabo Vodnika (strani 34–39), ker bo bralec še v napotkih spoznal strukturo, po kateri so v vodniku razvrščeni fondi in zbirke in ravno tako so razvrščeni tudi v abecednem kazalu. Torej spočetka nekoliko težav, vendar, ko se uporabnik vodniku privadi rokovanje z njim ne več zapleteno.

Pri sicer resnično tehnitem delu in izjemnem podvigu Zgodovinskega arhiva, ki mu ne moremo očitati razen tiskarskih napak, prav ničesar, saj je vodnik na izredni strokovni višini a vendar prilagojen, kot smo že omenili, najširšemu krogu uporabnikov, bi vendar omenjal samo zamujeno priložnost: zakaj niso ob tiskanju mislili tudi na izdajo separativnih odtisov za gradiva z območja posameznih enot oziroma občin? Posebni odtis bi prišel še kako prav predvsem tistim uporabnikom, ki večkrat uporablja arhivsko gradivo in bi v takšen poseben odtis lahko vpisovali razne opombe, nujne pri tovrstnem delu.

Andrej Pavlovec

Vaja v SGP Gradbinc – V okviru akcije NNNP 80/81 je bila ob letoski obletnici OF v Gradbincu organizirana vaja »Osobodilna fronta« kot prvi del zaključnih aktivnosti NNNP v vseh tozidih in delovnih skupnosti. V akciji, ki so jo vodili komiteji za SLO in DS, je sodelovalo več kot 300 zaposlenih; z uspehom akcije, na katero so se pripravljali vse leto, so bili zadovoljni, zdaj pa se že pripravljajo na drugi del vaje maja in junija letos. – Foto: V. Balazic

rečanje okojenskih zborov

pevskih zborov društev upokojencev Go-
ve dvesto pevci bo v petek, 15. maja, v
zapele 36 pesmi

pevko upokojen in se mu ni
pehati za zaslužkom, ta-
ke opredeli za svojega živ-
konjička. Prav to pa
da smo vesel narod, da
sem prirojena, kajti po
kraj, ob društvenih
aktivno delujejo pevski
zbor nastopajo na raznih
proslavah, komemor-
ato letu tudi na področnih
revijah.
Letošnja področna revija
sedmič, vsakokrat v
Prvi gostitelj in orga-
na Škofja Loka 1975, za-
Radovljica, Kranj,
spet Škofja Loka. Letos
vsi Zveze kulturnih orga-
Domžale, ki bo pripravila re-
kulturnem domu v Mengšu v
maja, ob 20. uru.
zacijsko, kadrovsko in tudi
podpira zbere republiška

Zveza društev upokojencev Slovenije preko svoje komisije za kulturo, ki so jo ustanovili pred sedmimi leti. Zborovodja Edo Ošabnik je kot član komisije zadolžen za področje Gorenjske zelo aktiven, saj bo v Mengšu nastopal kar s štirimi zbori. Ocenjuje tudi nenehno rast teh zborov, zlasti po kvaliteti. Prva leta so se javljali zgolj moški zbori, zdaj pa nastopajo tudi ženski in mešani zbori in celo s posameznimi zahtevnejšimi skladbami.

Letošnji program je izbran s posebnim poudarkom na 35-letnico ustanovitve zvezre društev upokojencev Slovenije in še posebno v počastitev 40-letnice vstaje slovenskega naroda. Zato je ob narodnih vižah poseben poudarek revolucionarni, partizanski pesmi. Tako zaključni nastop vseh zborov vsebuje tudi znano »Pesem 14. divizije«.

K. M.

Seminar za kulturne delavce

Jesenice – Občinski sindikalni svet Jesenice in Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice sta pripravila konec aprila uspel seminar za organizatorje kulturnega življenja. Udeleženci so se na seminarju v Gozd Martuljku pogovarjali o načrtovanju kulturnega življenja v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih, o vsebinah, oblikah in metodah kulturne, animacijske, o obveščanju ter o drugih vprašanjih s kulturnega področja. Seminarja so se udeležili večinoma mlajši sindikalni delavci; v največjem številu so se odzvali delavci, ki delajo pri železnicah, medtem ko je bilo premalo slušateljev iz Železarne Jesenice.

tekmovanje pihalnih orkestrov – V soboto, 9. maja, je bilo na tekmovanje pihalnih orkestrov, na katerem so nastopili orkestri iz Gorj, z Vrhnik, iz Ljubljane, Tržiča, iz Lesc, in domači pihalni orkester z Jesenic. Vsak orkester se je pred tremi skladbami, ki jih je ocenjevala žirija. Žirija bo v sklepni tekmovanja z vseh slovenskih izbirnih tekmovanj uvrstila 16 orkester. Na sliki je pihalni orkester Gorje pri Bledu, ki ga vodi Lojze Sedej. – Foto: D. Sedej

Tomo Križnar

30

Z MOPE DOM PO JUŽNI AMERIKI

Cetrti dan naletiva na obrezana debla. Drevo, ki izloča sok, bogat z lateksom, ki je osnovna surovina za izdelavo gume, je bilo nekoč doma le v porečju Amazonke. Dobiček je privabil take ljudske množice, kot izbruh zlate mrzlice v Kaliforniji. Trgovina je cvetela vse doglej, dokler Angleži niso ukradli semen tega radodarnega drevesa in ga pritihotapili v Malezijo. Ko je znanost odkrila sintetični nadomestek, je množica nabiralcev zopet zabredila nazaj v revščino. Ostali so le tisti, ki se novim razmeram niso mogli prilagoditi.

Senor Orosco je eden takih. Poda nama žuljava roko in ponudi kachase. S Pedrom sta stara prijatelja. Obujata stare pripeljajo iz časov ko sta še tovorila prepovedane tovore po reki navzgor v Kolumbiji. Sedaj se vidita le vsake pol leta. Orosco gre v mesto le dvakrat, trikrat na leto. Med ostalim časom ga oskrbujejo samotni špekulantje. Vžigalice, sol, sladkor, kavo, naboje... preprodajajo po nesmiselnih visokih cenah, vendor je dobicek davek za nevarnost in muke zahtevne poti.

Njegova žena, Indijanka iz bližnjega plemena, mlado in brhko dekle, da ga je težko gledati, urno kot srna skaklja okrog piskrov.

in podloži pločevinke. Enkrat popoldne gre pobratkar se nateče. Vsakič se zamudi vsaj tri, štiri ure. Noge ima popraskane, vnete in otecene, vendor se ne obuje. bosa noge je za namočeno ilovico najprimernejša. Belo snov potem naliva in prekaja na palici nad ognjem. Sodčkom podobne bale zлага pod streho iz bananovih listov. Šrečnega obraza mi pokaže polno skladovnico. Ko bo prodal, se bo napil... tako zelo napil, pravi. — Ko to govorji, se mi zdi srečen.

Štiri dni sva hodila po gošči. Z vsakim jutrom sem bil bolj utrujen. Kljub vsej pestrosti sem zaznaval vedno manj zanimivega. Tudi, ko sva se prebjala skozi fantastični gozd bambusa, pa tedaj, ko je Pedro ubil tapirjevo samico in tri cvileče pujske, mi je na misel prihajala le hladna voda. Kaj bi dal, da bi se lahko skopal. Vendor v teh pragozdnih rovih, skozi katere teče črna voda, ni varno broditi. Baje poznaš tri vrste piranč, anakonde in električne jegulje, ki ob dotiku sproščajo napetost, ki lahko ubija. Ribe loviti je nevarno, saj jih je od več kot tisoč vrst, nekaj tudi strupenih.

Zadnja dva dni sva se hrnila z nabranim sadjem, nekaknimi koreninicami in na ognju prekajenim mesom. V moko, sladkor in meso povsod so se naselili črvi in plesen. Slikal nisem več, govoril in žvižgal tudi ne. Samo še ven, nekam, kjer ne bo bodlo in praskalo, sem si želel, vseeno če v puščavo...

Na cesto sva padla po devetih dneh avanture. Kar tako z jasnega se je skozi veje začrtala rjava sled, pokrita z velikimi lužami in sledovi težkih tovornjakov. Zaradi goste tropске vegetacije sem jo zagledal komaj dva koraka pred sabo.

Hlače in srajca so na drobno scefrane, zgnile so. Koža je vsa vneta in hrastava, noge podplute. Ko v luži iščem svoj obraz se ne prepoznam.

Če bi hotel opisovati džunglo v vsej njeni popolnosti, bi se moral vanjo podati vsaj za pol leta. Toliko časa jaz s svojimi sposobnostmi prilagajanja in več kot skromno opremo in majhnimi denarji ne bi zdržal. Verjetno bi se mi zmešalo.

To, kar sem občutil, je torej le delček, kar se v džungli doživeti da in vrednost te pisarje je tej ravni primerne. Človeška domišljija je v teh gmajnah ustvarila vse vrste prenapetih predstav... veliko pretiranih zgodb, ki so posledica osebnega doživljavanja, poprane s strahom za svoj obstoj. Strah ima velike oči. Nekoč, ko bom v pokoju, bi se rad posvetil tem gozdom. Če bo tedaj še kaj džungle na tem svetu, seveda.

Preden sem se odpravil v Južno Ameriko, sem po knjižnicah nabral kup knjig, v katerih je karkoli pisalo o tej celini. Vedel sem, da bom razumel to čudino zmešljavo na drugi strani Atlantika le, če bom preštudiral tudi politične, socialne in ekonomskie korenine obstoječega stanja. Taka priprava je zelo hvaležna, saj potovanje, na katerem se gleda le gore, džungle, velika mesta in neznane ljudi, kmalu postane dolgočasno in nezanimivo.

V želji torej, da bi začutil z ljudmi teh daljnih nezavetnih eksotičnih dežel malce globlje, sem se pregrizel skozi nekaj »kunštih buknel«, katerih kratke povzetek bo morda zanimiv tudi za vas.

Za oris Latinske zemlje na drugi strani luže bi verjetno moral poseči 500 let v preteklost. Vsi se še iz šole spominjam pustolovca, pohlepneža, fanatika in blazneža ali kar je že bil, slavnega Krištofa Kolumba, ki je v letu Gospodovem 1492 odkril novi svet, misleč, da je našel drugo, bližjo pot v Indijo. Prestradani in znervirani morjeplovci so naleteli na kulture domačinov, tako premešljene in urejene družbe, da svojim očem niso mogli verjeti. Do tega časa so bili namreč prepričani, da sta možna red in blaginja le pod okriljem katoliškega kriza v stari čipkasti Evropi.

Pajčevine so mojstrovina tropске narave

Ko postreže, le z naporom skrijem gnus. Na dnu sklede leže kuhane in ocvrte gosenice. Ne vem jim imena. Spomnim se jih iz knjige Tibora Seklja, enega naših prvih potopiscev. Torej še zdaj tujuč ponudijo to specialitetu, v tridesetih letih se njih jedilnik ni spremenil.

Stisnem zobe. Vendor, stisnjene zob se ne da jesti. Zatorej stisnem oči, v mraku se to ne vidi. Zadržim dih in pregrizem mastni svajlek. Zahrusta, izpahne se nekaj kot majoneza, jezik krčevito onegavi po ustih. Mlaskam in se koncentriran na torte, palačinke, na nekaj, da bi mi cmok zaboga že zdrsnil po grlu. Vedno več ga je, že se mi dviga želodec. Solze pridejo v oči, usta mi razmakne, neukrotljiva sila, bruhičil bom...

V tem trenutku me Pedro z dlanjo močno udari po hrbitu, spomnim se, da sem široko zazidal... in požrl.

Potem sem šel pit vodo. Nič več nisem bil lačen. Celo noč se mi je rigalo in kolcalo.

Kasneje na obisku pri gvačanskih Indijancih, sem zopet jedel te grdobe. Zanimivo je, da takrat brez težav. Prej so me namreč opili, s kaj vem kakšnimi zvarki. Predsodek, da je gosenice jesti svinjsko, je utonil v omamljeni zavesti. Bile so čisto dobre.

Ko takole premišljujem, se mi zdijo naše paštete bolj nemarne. Nikoli ne veš, kaj vse zmeljejo noter. Bele gosenice pa so populorna naravna stvar.

Orosco vsak dan navsegodaj obteče po gošči skrita drevesa. V debla meter visoko od tal zareže ozke črtice

Ivka Križnar

Delo dobravskih komunistov v stari Jugoslaviji med kmečkimi ljudmi

NOVE OBLIKE DEJAVNOSTI

Po prepovedi delovanja Društva kmečkih fantov in dekle so se dobravski in otoški komunisti usmerili na delovanje novega društva. Dal so pobudo za ustanovitev tujskoprometnega društva. Preko tega društva so se borili za novo železniško postajo na Otočah, za popravila poti npr. z Otoč na Srednjo Dobravo in njeni osvetlitev. V okviru tega društva so prijevali igre in veselice. Posebno zadnje so bili zelo primerjalni obliki za sestajanje in dogovaranje s komunisti in drugimi načelimi ljudmi iz bližnje in daljne okolice.

Pomlad 1936. leta je dobravska partitska organizacija dala pobudo za pobiranje podpisov proti prepovedi Ljudske pravice. V naših vaseh je bilo precej naročnikov, še več pa bralcev Ljudske pravice. Vsak izvod so namreč brali vsaj v petih družinah. Ljudem je bilo najbolj všeč kadar so lahko prebrali kakšen dopis iz naših krajev (Dobrave, Močenj, Krope). Ljudska pravica, so ljudje vzeli za svoj časopis in zato n

bilo težko organizirati podpisne akcije proti prepovedi. Podpisalo jo je preko 60 ljudi.

V prvi polovici leta 1936 so se tudi naše vasi vključile v akcijo za razširitev ljubljanske bolnišnice. Več vaščanov se je udeležilo 14. junija 1936 zborovanja, ki je bilo v ta namen sklicano na Jesenicah. V imenu kmetov je govoril tudi dobravski komunist Jože Resman.

Zagar je bil eden glavnih pobudnikov in organizatorjev velike tekstilne stavke poleti 1936. Zato je razumljivo, da je partitska organizacija na Dobravi takoj, ko so stavkujoči zasedli tovarne in organizirali kuhinje pričela z zbiranjem denarja in živeža za stavkujoče tekstilce. Zbrali so precej hrane, ki so jo potem odnesli v Kranj, denarja pa bolj malo. Za denar je bilo tedaj v naših vaseh težko.

Po stavki so organizatorje in delavske zaupnike odpustili. Mnogi niso mogli dobiti nikjer zaposlitve. Na pobudo partije so organizirali v Stražišču tekstilno zadrugo v silno skromnih prilikah. Okrajno glavarstvo v Kranju ni hotelo izdati

dovoljenja za delo zadruge. Bila je stalno pod kontrolo žandarmerije. Komunisti so sklenili, da se zadruga prenese v okraj Radovljico. Dobravska partitska organizacija je bila zadolžena, da najde primeren prostor. Vaščani na Otočah so po kazali razumevanje. Z zamerno so prišli do primernega prostora in leta 1939 je v Otočah zraslo novo poslopje tekstilne zadruge. Podporni člani zadruge so postali tudi vaščani dobravski okolice. Aktivno sodelovanje kmetov in delavcev je postalovalo v naših vaseh dejstvo.

Dobravski komunisti so se po letu 1926 angažirali ob vseh občinskih in državnih volitvah. Danes se zdi, da se jim je zelo važnejše kdo bo župan, kot kateri politični stranki pripada. Važno jim je bilo tudi kje živi župan, kajti tam je bil potem tudi sedež občine. Od tega je bilo odvisno tudi kakšen vpliv bodo imeli na župana. V sredi tridesetih let so začeli boj za zdržitev občin Ovsiše in Kropa. Računalni so, da bo sedež in župan potem pravgotovo v Kropi. Za krajši čas so to celo uspeli. Toda oblast je hitro ugotovila v čem je stvar in je občino zopet razbila. Člani partije v naši občini so redno prisostvovali sejam občinskega odbora.

Ob volitvah v narodno skupščino 11. septembra 1927 so dobravski komunisti agitirali za Delavsko kmečki republikanski blok. Razstavili so letak: Delavemu ljudstvu Slovenije. Ob volitvah 1931. leta so agitirali abstinenco. Ob petomajskih volitvah 1935 so se držali navodil

Povest iz XV. stoletja

Sonce ne ljubi vitezov

— Klemen! Stopi sem otrok!
— Kaj je mati? Mar ne vidite, da se mi mudi?
— Glej no glej! Gopodiču se mudi. Obrni se! Pa ne na to stran. prebrisane! Tako torej! Po vodi si se valja? Zato se mu tako mudi. Zamazanec! Umazan in blaten... Le bliže stopi! S palico jih dobis.
— Babica! Nikar me ne tepi. Saj več, da potem cel dan nisi za noben rabo.

— Mi boš tiho! Očetu povem. Imam pa še toliko moči, da ukrotim takegale smrkavca. Oče pa ti ho tudi pokazal. Si lovil ribe? Priznal!

— Ne. Kje neki. Na brvi mi je spodrsnilo pa sem se malo zmočil.
— Le kaj mi kažeš? Zakaj me žalostiš, starko?

Klemen se ji je previdno približal in jo poljubil. Starki se je milo storil. Pobožala je vnuka po svetih laseh in se mu zazrila v modre galovske oči. Kdo ve zakaj, je globoko vzduhnila. Hip nato se je nasmehnila in pokala vrsto zdravih zob. Čeprav je bila že v letih, je zdravje še ni zapustilo. Samo včasih se je malo izgubljala.

— Kaj bi rad? Vprašajoče se je zazrila v fanta.
— Grem k dedku in očetu. Ded mi je obljudil konja.

Zmajala je z glavo. Oh ta krvavi svet. Včeraj so ji ubili hčer in zeta. Danes pa bo njen vnuk dobil konja.

Bil je dober zet. Pravi zet. In pravi mož. In njena hči in njeni vnuki, sedaj leže na parah, pripravljeni na zadnjo pot.

Klemen pa dobi konja. Verjetno tudi orožje. Taka je pač navdušil. Ubijalsko orožje dajati v roke negodnemu mladiču. Saj še nima štirinajst let.

Ona ga je hotela kaznovati s palico.

Deček je uganil, da starkine misli blodijo nekje po spominih, zato pogotovno zavpil:

— Zapoj mi kaj, babica!

Najprej je zamahnila s palico, da bi ga kaznovala, ker ji je prekinil premišljevanja, toda pobesila je roko. Nasmehnila se je in zapela stare davno pesem, z nenavadno čistim glasom. Ko je končala so jo obile slišati obraz, ga rahlo pobožala in dejala:

— Mar boš res postal vojščak? Mar boš res prelival tujo kri? Maga nedolžno. Klemen, sinko! Sonce ne ljubi vitezov!

Klemen je začudeno opazoval. Mogoče se mu je zazdela, postavljala od brezkrbne mladosti, nato pa se ji je iztrgal in zarenčal:

— Jaz ne grem v samostan!

Pobegnil je proti ogradam, kjer so hrzali konji.

Stara gospa pa je zaspala. Po bradi se ji je pocedila tenka srebrna sline. Zasmrčala je včasih in zavzidhnila.

Ko se je iznenada zbudila, kakor je tudi iznenada zaspala, je bila mladost, njen glava polna sladkih spominov. Pred očmi so ji migetale slike njenih mladosti, da ji je rahla rdečica radostno obarvala lica.

Davno je bilo že to. Bila je mlada in lepa. Njen oče je bil bogat. Sama so si podajali kljuko na vratih. Mamila jih je njena lepota, plenil je denar njenega očeta.

Oče je bil nadve siten človek. Zasiševal je vsakogar o premišljevanje, zato noben ne utegne ostati sama. Nazadnje se je oče le odločil. Dobil naj bi ministerial Rošlin, ki je imel posestva pri Loki. To je bil bogat in mogoč razuzdanec.

Domeni so se za svatbo, za doto in vse te reči. Mladi ženin je prišel pred cerkev, da jo vidi in spremini k malu. Vsi je pred cerkvijo zlezla s konja, je priskočil in ji ponizno pridrial stran kavalirstva. Vsi njeni prejšnji snubači so bili sicer vitezi in premišljevanje.

Toda v cerkvi, ko je sedela s ponizno sklonjeno glavo, je začutila njen žogo na svojem tilniku. Kakor od hudobnega pogleda. Zadrževala se je nekaj neznanega sila zasukala vrat, da se je za hip určila sednjo vrsto. Uzrla je žogo modre oči neznanega mladenčka, ki se je zapeklo v prsih. Zgrozila se je in se posvetila molitvi. Toda je vedno sladka bolečina, ki je prečinjala prsi.

Toda v cerkvi, ko je sedela s ponizno sklonjeno glavo, je začutila njen žogo na svojem tilniku. Kakor od hudobnega pogleda. Zadrževala se je nekaj neznanega sila zasukala vrat, da se je za hip určila sednjo vrsto. Uzrla je žogo modre oči neznanega mladenčka, ki se je zapeklo v prsih. Zgrozila se je in se posvetila molitvi. Toda je vedno sladka bolečina, ki je prečinjala prsi.

Ko je bilo maše konec in se opravljali domov se je neznanec počival med njo in njeni spremišljevalko ter jo pričel predzrno ogovarjati. Je lepo oblečen, kakor Rošlin pa tudi drznejši. Prebadal jo je z vsemi pogledi, da se je populoma zmedila.

Kljub posameznikom lahko se, da je klerikalizem v naši občini zamudil svoj čas.

Zagarjevo delovanje po vsem renjški pa je postal tako očitno, da je poseglj oblast. Najprej so skupščini pasivizirati s tem, da so vsečkrat klicali na orodne vaje. Toda tem je bil razrešen upravitelj šole, dobil je

Novo gasilsko orodišče

Blejska Dobrava — V petek, 12. aprila, ob 17. uri je sirena naznala krajnem Kočne nastop novo ustanovljene desetine gasilskega društva z Blejske Dobrave, ki jo organizirajo prebivalci Kočne, vodi pa ga Stanko Grobelnik. Takojo po alarmu znamku se je desetina postrojila. Istočasno so na Kočno prispeali vozobili gasilskih društev Blejska Dobrava, Koroška Bela in Jesenice. Gasilske enote so začele vajiti, katero so zelo uspešno ukrepale pričenju dveh koč. Domača desetina svoje cevi priključila na vaški vodov, druge gasilske desetine pa na preizkusile svoje motorne čpalke. Vajiti je sodeloval tudi oddelek za zaščite za prvo medicinsko enotu z Blejske Dobrave, ki je včeraj dva domnevna ponesrečenja od njiju je imel zlomljeno zadnjino, drugi pa je bil opečen. Predniki narodne zaščite so med tem, ki so si jo z velikim zanimanjem ogledali številni vaščani, urejali promet na cesti skozi Kočno.

Po končani vaji so se udeleženci in drugi občani zbrali na slo-

vesnosti pred novim gasilskim orodiščem na Kočni. Predsednik GD Blejska Dobrava Tone Arh je spregovoril o pomenu ustanovitve gasilske desetine in odprtja orodišča za vas Kočna, predsednik krajevne skupnosti Blejska Dobrava Bernard Jakopič pa je vodji desetine izročil ključe orodišča in ga s tem svečanim dejaniem predal desetini v uporabo ter oskrbo.

V orodišču, ki so ga uredili v zapuščeni hišici s pomočjo vaščanov v 360 prostovoljnih urah in v okrog 40 tisoč dinarjev prispevkov, sta dva prostora. Eden je namenjen za sestanke, v drugem pa hranijo gasilsko opremo.

Nova gasilska desetina se je v javnosti že izkazala s svojo dejavnostjo. Več vaščanov je oskrbela z ročnimi gasilnimi aparatih in tako izboljšala zaščito domov pred požari. Za bočne načrtuje tudi nakup motorne brizgalne. Prav tako sodeluje z drugimi družbenimi organizacijami, predvsem odborom Rdečega križa, kateremu bodo posodili orodišče za njegove akcije.

R. A.

108

NEVARNOST NA VELIKI DIAGONALI

1. Lg! fg6:
Pretnje 2. Sh7+ in stopnjevanja pritiska na polje f6 črni ne more uspešno odkriti. Na 1... Se4: sledi 2. Dg7+ z matiranjem. Še najbolje bi bilo 1... Te4: 2. Le4: z znatno prednostjo za belega.

2. Sh7+! Kf7
3. Sh6: gf6:
4. Sf6:

Crni kralj je razgajan, za razplet pa je odločilna moč belega na veliki črnopoljni diagonali.

4. ... Le6
5. Sd7!

Črni se je vdal. Po umiku napadene dame ali po 5. Ld7: sledi 6. Dg7 mat.

ter tako ogroža belega kralja in slabe kmete na tretji vrsti. Vendar pa črni ne more svojega načrta izpeljati do konca brez skakačeve pomoči.

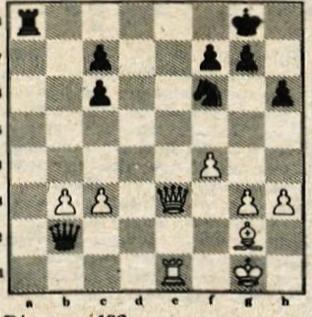

Diagram 192

1. ... Ta2!
Najboljše. Po 1. ... Ta3 2. g5 g6 3. Lc6: Tb3: 4. Tc1 beli ohranil ravnotežje.

2. Df3 c5
3. g4 g6
Pretilo je 4. g5.
4. c4(?)

Na ta način beli sicer posredno brani kmeta b3, vendar pa opušča nadzor nad poljem d4, ki je strateško pomembno za črnega skakača. Bolje bi bilo 4. g5.

4. ... Kg7
5. Td1

Trdnjava zasede prosto linijo d, toda tokrat brez haska.

5. ... Dc2
6. Tel Tb2
7. Te3 h5!

Spodkopava pozicijo belega; preti 8. ... hg4: 9. hg4: Sg4: 10. Dg4: Df2+ itn.

8. g5 Sh7!
9. Tc3 Dbl+

10. Lf1 Sf8

11. De3 Se6

STRATEŠKI POMEN POLJ

Polja so strateško pomembna kot možna mesta dejavnosti posameznih figur, in sicer kot definitivna dejavnostna mesta ali pa kot prehodna polja, preko katerih figure dosežejo svoja predvidevana dejavnostna mesta. Odprta linija s svojimi polji je npr. primerena za dejavnost trdnjave na njej. Podobno potrebuje skakač prosta polja za svoje manevriranje. Posamezne figure delujejo značilno, zato so tudi polja v konkretni poziciji specifična kot možna mesta za igro posameznih figur.

V položaju na diagramu 192 (OLAFSSON — SMISLOV: Beograd, 1959) so figure razredčene in oba nasprotnika imata približno enako moč. Z motiv igre črnega je pomembno, da lahko deluje s trdnjavom preko polja a2 na drugo vrsto

Zveze po vsej Zemlji

Jesenice — Radioamaterizem, katerega začetek sega v prvo leto tega stoletja, se je do danes močno razvil. Tudi na Jesenicah se v radio-klubu Železar ukvarja s to dejavnostjo precej občanov. V njem je združenih kar 61 članov. Zbirajo se v domu Julka in Albin Pibernik na Javorniku, kjer z nasodobnejšimi napravami iščejo radijske zveze z drugimi radioamaterji. Nekateri najbolj izkušeni člani imajo tudi svoje radajske oddajnike; z njimi je pet jesenjskih radioamaterjev lani vzpostavilo prek 4000 zvez z različnimi kraji našega planeta.

Na začetku aprila letos je 14 kandidatov po končanem tečaju uspešno opravilo izpite za delo s klubsko oziroma osebno postajo. Zatem se je dobra polovica članstva zbrala na letni skupščini kluba, kjer so izvolila novi upravni odbor. Le-ta je po pregledu lanskoletnega dela sprejel dokaj širok delovni načrt za prihodnje obdobje. Klub med drugim načrtuje nakup še ene prenosne postaje za UKV področje, pet sprejemnikov za iskanje skritih oddajnikov, več oddajnikov za skrite zveze, električnega aggregata za delo na terenu, druge tehnične opreme in strokovne literature.

Tako kot lani bo tudi letos delo v klubu obsegalo vodenje in vzgojo novih članov, tečajnikov. Izobraževali jih bodo predvsem za osnovni radijski promet, na področju elektro in radijske tehnike, telegrafije in drugih tehničnih znanj. Na novo bodo uvedli radioamaterska tekmovanja v lovu na »lisico«, to je v iskanju skritih zvez. Člani kluba se bodo redno udeleževali tudi republiških, zveznih in mednarodnih tekmovanj. Klub bo prav tako pripravil razstavo tehničnih izdelkov s področja radioamaterske elektronike.

Za vso dejavnost bo klub potreboval, kakor načrtuje, okrog sto tisoč dinarjev. Financiranje kluba, ki ima poseben pomen v obrambnih pripravah naše družbe, s svojo dejavnostjo pa se vse bolj množično dokazuje v vsakdanjem življenu, prav gotovo ne bi smelo biti problem.

Tomaž Iskra

Očistili so divja smetiča

Gorje — Lani spomladi je bila prvič organizirana očiščevalna akcija v Gorjah. Letos so ponovno pravili akcijo, ko so na zbirno mesto v Zgornje Gorje dovažali odpadke s traktorji in konjsko vprego. Na glavno smetišče so odpeljali 58 kubičnih metrov odpadkov. DINOS je odpeljal 25 kubikov starega železa in več železnih kosovnih odpadkov. Solo obvezni otroci so odpeljali priklico steklenic in priklico papirja. Lansko in letošnjo akcijo je uspešno in organizirano vodil predsednik odbora Jože Skumavc iz Gorj.

Jože Ambrožič

Po izčrpjanju osvojitev

Ti napadi pa, kot nadaljuje Jug, po svojem bistvu nikakor niso bili zgolj roparski. Roparski način pohoda je bil Turkom zmeraj le potrebna predpriprava za osvojitev. Najprej so hoteli z najhujšim opustošenjem dežele zlomično njen gospodarsko moč in voljo za obrambo. Kot predhodnico so pošljali v boj akindžije. To so bili na pol vojaki na pol ježe večka drhal, ki je ni nihče plačeval, in jim tudi niso dajali nobene zemlje, kot drugimi vojakom. Pustili pa so jim, da so obdržali zase štiri petine vsega, kar so naropali, petino plena pa so izbrali za darilo sultana. Zato je razumljivo, da ta divjaška predhodnica prave turške vojske ni poznala usmiljenja ne do tujega življenga ne do premoženja. To potrjujejo poročila očividcev o požgani deželi in tisočih žrtvah.

Poleg tega telesnega in duševnega pritiska pa so se Turki vojskovali psihološko še na drug način. Na naše dežele so pošljali svoje zaupnike, ki so širili tod Turkom prijazno razpoloženje, če: »Ce bi bili v okviru turške države, bi bilo bolje živeti pod Turki, kot pa tu. V Turški državi namreč vlada mir, pa tudi davka plačujejo manj. Kaže, da to podpihovanje ni bilo brez uspeha, saj so kranjski deželeni stanovi večkrat tožili, da slišijo od prebivalcev takšne besede. Očitki so prihajali pač zato, ker so države, ki so bile turške sosedje, niso mogle sporazumeti o enotni obrambi proti turškim vpadom. Domači davki pa so bili visoki, ker so mesta in gradove vendarle utrijevali in stalno ali občasno vzdrževali določeno število straže in vojakov.«

Takšna vojaška skupina v okviru samoobrambe dežel je bil tudi polk, ki ga je vodil leta 1475 Jurij Šenk in je imela nalogu stražiti mejo, dokler ne bi zbrali večje vojske proti Turkom. Vendar pa ta skupina očitno ni vzdržala, ker jo je bil razbil Ahmed paša.

Kateri paša je vodil napadalce?

Vendar pa sarajevski prevajalec in zgodovinar Hasan Šabotović meni, da ljudsko izročilo sicer pripisuje osvojitev številnih naših krajev Ahmed paši Hercegovcu, da pa to ni bilo nikdar res. Ahmed paša se je v mladosti imenoval Stjepan (in je bil najmlajši sin hercega Stjepana Vukčića-Kosače), ki pa je sedemnajstleten leta 1474 ušel na sultanov dvor in postal musliman in Ahmed. V turškem cesarstvu je resnično imel veliko vlogo. Bil je sultanov zet in štirikrat veliki vezir, torej predsednik

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(88. zapis)

V 82. zapisu sem že prav na kratko omenil pesnika Simona Jenka sodelovanje v kamniški Narodni čitalnici. No sedaj, ko bi rad zapisal nekaj besed o njegovem stricu, slepem patru Nikolaju, iz katerega se je malo Jakob Alešovec tako nespodljivo ponorčeval, moram pač o njem še kaj povedati.

SOLANJE SIMONA JENKA

Celo to bi lahko rekli: kot je dal starci stric Jožef Prešeren, župnik na dolenskem Kopanju, slovenstvu pesnika Franceta Prešernja, tako nam je stric Nikolaj Jenko, novomeški gimnazijski profesor dal pesnika Simona Jenka. Obraščalo je odločilno poseglia (in podprla) v začetke študijske poti naših prvih pesnikov.

Na Gorenjskem velja še danes za dečke, ki jim je ime Simon, ljubljeno domače ime Šmonca. Z žensko končnico na a; podobno kot Ruda (za Rudolfa), Joža (za Jožefa), Tina (za Valentina ali Martina) ipd.

Za Šmonco se je zaradi njegove bistroumnosti posebno zanimal stric Jurij, materinega očima Matevža Jenka sin iz prvega zakona, ki je postal franciškan in je dobil samostansko ime »oče Nikolaj«. Ko ta »stric« v rodovini zvan »stric Nikolaj«, čuje, da Šmonca dobro napreduje v smleški šoli, pregorovi njegove starše, da so ga že prihodnje leto poslali v Kranj. Smleška šola je bila tedaj že enorazredna, v Kranju pa normalka s tremi razredi. Jenkovi starši, ki se jim je družina pomnila, pa niso mogli sami zmogovati vseh stroškov, zato je stric Nikolaj obljubil, da bo doplačeval.

Kljub vsem svojim dobrim spričevalom pa bi bil Jenko po dokončani normalki moral ostati doma, ako bi zopet ne prisločil na pomoč stric Nikolaj, Jenkova »narveči dobrotnik«, kakor ga je pesnik sam rad nazival.

PROFESOR NIKOLAJ JENKO

Stric Nikolaj Jenko (1809 do 1868) je prišel v novomeški franciškanski samostan 1839 in postal 1845 profesor na tamkajšnji gimnaziji. Zato je zlahka pregorovil starše, da so poslali dečka jeseni 1847 k njemu v Novo mesto. Sprva je hotel da se deček prične ministirjanju in drugim samostanskim opravilom, nato bi ga oče doma izčiščil, vendar pa bi vstopil za trajno v franciškanom, kot samostanski brat in šival redovnikom. Šmonca je bil v zavodu za tretji državni izpit, ki ga je uspešno opravil 28. februarja 1867, pozneje pa se je prav živahnno udeleževal dela za narodnostno in kulturno prebudo mestnega življenja. S svojim službenim predstojnikom dr. Prevencem si je zlasti prizadeval, da je kamniško, dotlej nemško, bralno društvo preosnova v narodno čitalnico, pri kateri je bil nekaj časa celo tajnik.

No, prav v času Simonovega bivanja v Kamniku, je tudi njegov dobrski stric Nikolaj umrl. Bilo je to 11. novembra 1868. Komaj leto za tem (8. oktobra 1869) je v Kranju umrl tudi pesnik Simon Jenko ...

ZA OPRAVICILO

Kar nekako ne sodi ta obširen izvleček iz Jenkovi življenjepisov v ta kamniški okvir.

A moral sem vse to povedati, kajti le malokateri bralec Alešovev še-gavini spisov, véda je bil tisti slepi starček »pater Miklavž«, ki si je na starost našel zavjetje v kamniškem franciškanskem samostanu nekoč učeni in spoštovani gimnazijski profesor in prvi mentor pesniku Simonu Jenku. Iz Alešovev knjige »Kako sem se jaz likal pa zvemo, da se je slepi starček motil le z izdelavo molékov iz sadnih pečka in z »učenjem« ptic pevk, ki jih je gojil v svoji celici — da bi žvgolele pobožne cerkevne pesmi ...

vlaže turške države. Vendar pa se po trditvah Šabanovičnikdar ni bojeval na naših krajih.

Šabanovič opozarja, da sta Ahmed in Mahmud podobni imeni in gre v primerih takih napadov za Mahmuda pašo Andjelovića, ki je bil menda doma iz Kruševca. Mladega pa so ujeli in iz janičarja je postal veliki vezir in vojskovođa. Sodeloval je v vseh večjih bojih ter je sultanu Mehmedu drugemu utiral pot v Bosno in zavzel njena najpomembnejša mesta. Vendar pa se je zameril sultantu in so ga 1474 vrgli v carigrasko ječo ter ubili. Tako Šabanovič.

Potem takem nobeden teh dveh ne bi mogel sodelovati v pokolu pri Brežicah in Stični in drugih pohodih turške vojske v tistih letih v Sloveniji, o katerih naši zgodovinopisci poročajo, da jih je vodil Ahmed paša. Kateri paša je torej vodil napadale bodo pač morali razčistiti zgodovinarji.

Visoke odkupnine

V kolikor niso Turki ujeli treh Kozjakov, nameč dva leta 1474 in Ludvika v letu 1475, sta se oba Kozjaka udeležila te bitke pri Brežicah. To potrjuje cenzik za odkup ujetnikov, ki so ga sestavili Turki in ga poslali svojcem. Na tem cenziku, ki ga objavlja Valvasor je med »najdražjimi« ujetniki tudi Ludvik Kozjak, in sicer po višini vsote, ki so jo zahtevali za njegovo odkup takoj na drugem mestu za poveljnike Jurijem Šenkom. Za prvega so zahtevali 4000 goldinarjev, za Kozjaka 2000, toliko tudi za tretjega, Jurija Himmelberga, za Viljema Gallia 1000 itd. Med najcenejšimi na seznamu je bil služabnik Jurija Turjaškega Janez Goljenc, za njegovo osvoboditev so zahtevali Turki 400 goldinarjev. Odkup prvi š

Srečanje strelcev Celovca in Kranja

Občinska strelarska zveza Kranj je bila letos organizator jubilejnega prijateljskega srečanja med strelci Celovca in Kranja. Ker je bilo srečanje že dvajsetič po vrsti, je imelo današnje že večji poudarek.

Ta tekmovalnja se odvijajo s standard zračnim orotjem in to za 10-članske ekipe puškarjev ter 5-članske ekipe pištolasov. Žmaga puškarjev je pripadala strelcem iz Celovca z 2.862 krogi proti strelcem iz Kranja z 2.850 krogi. V pištoljski disciplini so bili kranjski strelci prvi s 1.454 pred pištolasi iz Celovca s 1.409 krogimi. V skupni uvrsttvitvi pa so zmagali kranjski strelci s 4.304 krogi proti celovškim strelcem s 4.271 krogi. Med posamezniki je bil najboljši Peterenal Franc st. Kranj s 377 krogi. 2. Eder Ferdinand Celovec 371 krogi. 3. Marchen Lotté s 369 krogimi. 4. Oberortner Armin s 366 krogimi vasi iz Celovca. 5. Peteren Henrik Kranj s 364 krogimi.

Ob zaključku tekmovalnja so nastopajoči dobili diplome in spominske medalje, ki jih je podelil predsednik ObčZ Kranj tov. Alojz Laknar ter s svojim zaključnim pozdravom orisal pomen vseh teh srečanj, ki temeljijo na poglavljaju prijateljskih vezij med strelci Celovca in Kranja. Poudarjeno je bilo, da so strelci iz Kranja bili vključeni v prizadevanjih poglavljaja dobroj sosedskih odnosoov Koroške in Slovenije.

Enakih misli je bil v svojem govoru predsednik celovških strelcev gospod Vili Lajtner, ki je poudaril, da so ta srečanja bila plodna za obe strani, kljub različnim narodnostim, kar pa pri naših srečanjih tega ni bilo opaziti. Izrazil je željo, da bi ta srečanja nadaljevali, zato je pozval strelce iz Kranja, da se v naslednjem letu srečamo zopet v Celovcu. V pozdravnih besedah predsednika TKS Kranj tov. Edgarja Vončina je bil poudaren na pomenu teh srečanj na športnem področju obeh strani naših meja, ki vplivajo na dobre odnose

J. Rabič

Vsakdanji prizor z leškega letališča – Foto: M. Hudovernik

S prostovoljnim delom do letenja

LESCE – Letališče Alpskega letalskega centra v Lescah se že dolgo let uvrača med najbolj aktívne in najbolj uspešne letalske organizacije pri nas. V Lescah so doslej izboljšali že nekaj tisoč padalcev, okoli 500 jadrnih pilotov in precej motornih pilotov.

Letos so podaritve precej vplivale na njihovo dejavnost: cena ure letenja se je dvignila v zadnjih dveh letih do 150 dinarjev na več kot tisoč dinarjev in so zato tudi panoramske polete podarili za 50 odstotkov. Dotacije temeljnih telesokulturnih skupnosti gorenjskih občin v skladov so manjše. Dobili so milijon 600.000 dinarjev teh sredstev, stroški pa bodo znatali okoli 2 milijona dinarjev. Zato vti gorenjski letaliči veliko prostovoljno delajo.

Na letališču imajo posebno delavnico, udelešujejo pa se tudi prostovoljnih delov-

nih akcij pri prebirjanju starega železa in ognejodporne opeke v jesenški Železarni. V tem je skrivenost nihovega uspeha in vrhunskih rezultatov, ki jih dosegajo padalci in piloti. Danes imajo šest motornih štel, 11 jadrinalnih letal ter veliko športnih in tekmovalnih padal.

Padalci so se dobro odrezali na devetem svetovnem pokalu, ugodne spomladanske termične pogoje pa so izkoristili tudi jadrinalni piloti. Kar trije so prelejeti 500 kilometrov veliki slovenski trikotnik: Lesce – Hojdoš – Vinica – Planica – Lesce (vsi Franc Strukelj, Ivo Simenc in Karel Čeč, 300 kilometrski trikotnik pa sta obletela Železarna Vili Ekar in Tone Čerin ter Ljubljana Marjan Kikelj in Herman Debevec).

V Lescah potekajo tudi tečaji za jadrinalne pilote in padalce.

Matija Hudovernik

Stovesna razglasitev rezultatov 9. Koflerjevega memoriala v Vratih – Foto: J. Rabič

Memorial Zvoneta Koflerja v Vratih

Postaja Gorske reševalne službe Mojstrana je v nedeljo, 3. maja izvedla na smučišču pod severno triglavsko steno v Vratih 9. tradicionalno smučarsko tekmovalje v veleslalomu za 9. memorial Zvoneta Koflerja, znanega alpinista in gorskega reševalca iz Mojstrane.

Letošnje tekmovalje je potekalo v precej težkih razmerah, saj je v soboto ponoči zapadlo 30 centimetrov snega, tako, da so pred tekmo morali ponovno pripraviti prog. Na startu so se zbrali najboljši smučarji postaj GRS iz Kranjske gore, Mojstrane, Kamnik, Celje in drugih, tekmovalja pa sta se udeležili tudi dve ekipi iz sosednjih Avstrije. Največ uspeha so imeli domačini, ki so osvojili večino prvih mest, osvojili pa so tudi ekipni prehodni pokal.

Na razglasitvi rezultatov pred Aljaževim

domom v Vratih so udeleženci najprej z enominutnim molkom počastili spomin na tovarisko Tita ob obletnicami njegove smrti, delegacija pa je zatem ponesevala venec na grob Zvoneta Koflerja na Dovje.

REZULTATI – 1. Franc Rabič, 2. Jože Martinjak, 3. Izidor Kofler (vsi GRS Mojstrana), 4. Andrej Kolenc (Kranjska gora), 5. Zoran Matič, 6. Janez Brojan, 7. Stane Šmid (vsi GRS Mojstrana), 8. Vasja Jerovšek (Kranjska gora), 9. Jernej Brežan, 10. Miro Smid (oba GRS Mojstrana);

Ekipno: 1. GRS Mojstrana 1. ekipa (Franc Rabič, Jože Martinjak, Izidor Kofler), 2. GRS Mojstrana II. ekipa (Zoran Matič, Janez Brojan, Stane Šmid). 3. GRS Kranjska gora (Andrej Kolenc, Vasja Jerovšek, Florjan Radon).

J. Rabič

domom v Vratih so udeleženci najprej z enominutnim molkom počastili spomin na tovarisko Tita ob obletnicami njegove smrti, delegacija pa je zatem ponesevala venec na grob Zvoneta Koflerja na Dovje.

REZULTATI – 1. Franc Rabič, 2. Jože Martinjak, 3. Izidor Kofler (vsi GRS Mojstrana), 4. Andrej Kolenc (Kranjska gora), 5. Zoran Matič, 6. Janez Brojan, 7. Stane Šmid (vsi GRS Mojstrana), 8. Vasja Jerovšek (Kranjska gora), 9. Jernej Brežan, 10. Miro Smid (oba GRS Mojstrana);

Ekipno: 1. GRS Mojstrana 1. ekipa (Franc Rabič, Jože Martinjak, Izidor Kofler), 2. GRS Mojstrana II. ekipa (Zoran Matič, Janez Brojan, Stane Šmid). 3. GRS Kranjska gora (Andrej Kolenc, Vasja Jerovšek, Florjan Radon).

J. Rabič

domom v Vratih so udeleženci najprej z enominutnim molkom počastili spomin na tovarisko Tita ob obletnicami njegove smrti, delegacija pa je zatem ponesevala venec na grob Zvoneta Koflerja na Dovje.

REZULTATI – 1. Franc Rabič, 2. Jože Martinjak, 3. Izidor Kofler (vsi GRS Mojstrana), 4. Andrej Kolenc (Kranjska gora), 5. Zoran Matič, 6. Janez Brojan, 7. Stane Šmid (vsi GRS Mojstrana), 8. Vasja Jerovšek (Kranjska gora), 9. Jernej Brežan, 10. Miro Smid (oba GRS Mojstrana);

Ekipno: 1. GRS Mojstrana 1. ekipa (Franc Rabič, Jože Martinjak, Izidor Kofler), 2. GRS Mojstrana II. ekipa (Zoran Matič, Janez Brojan, Stane Šmid). 3. GRS Kranjska gora (Andrej Kolenc, Vasja Jerovšek, Florjan Radon).

J. Rabič

Plavalni tečaj

KRANJ – Odbor za šolska športna društva pri zvezni telesokulturnih organizacij občine Kranj bo v prvi polovici junija organiziral tečaj plavanja za predšolske otroke v popoldanskih urah. Tečaj plavanja bodo vodili priznani strokovni delavci v zimskem bazenu v Kranju, ki ga bo vodstvo tečaja posebej prirredo za učenje. Za začetniški tečaj plavanja lahko starši prijavijo otroke stare šest in sedem let. Prijava sprejema vodstvo tečaja do 20. maja, v prijavi pa je potrebno navesti teden našlov ter letnico rojstva otroka poleg osebnih podatkov, tako, da bo lahko organizator pravočasno obvestil o pričetku vadbe. Prijavite lahko pismeno na naslov ZTKO Kranj, C. Stanetiča Zagarija 27, Kranj ali po tel. 21-176 (Čadež) od 7.00 do 8.30 vsak delovni dan. S prijekom 300 din bodo starši krili le del stroškov plavalnega tečaja, del stroškov pa bo krili odbor za šolska športna društva pri ZTKO Kranj. Starše opozarjam, da po 20. maju ne bomo več vpisovali otrok v tečaj, ker je že sedaj izredno zanimanje, število otrok pa je glede na možnosti učenja v zimskem bazenu omejeno na določeno število. Voda v bazenu bo ogrevana do 30 stopinj, na sam potek tečaja pa ne bo vplivalo slabu vreme, ker je bazen v zaprtem prostoru, poskrbeljeno pa bo tudi za primerno ureditev po vsaki končani učni uri. V 20 urnem tečaju se bodo otroci naučili prvih večin plavanja, ki so se kako pomembni v nadalnjem življenju.

M. Čadež

Jeseničani na krosu

JESENICE – Komisiji za množično rekreacijo in za šolska športna društva Zveze telesokulturnih organizacij Jesenice sta v sodelovanju z osnovno šolo 16. decembra iz Mojstrane pripravili v Mojstrani prvi letniški spomladanski kros za osnovne in srednje sole, delovne organizacije, krajevne skupnosti in športna društva iz jesenške občine. Nastopilo je 280 tekmovalcev, med katerimi je bilo največ učencev osnovnih šol iz jesenške občine.

REZULTATI – cincibani: 1. Janša (Mojstrana), 2. Legat (Žirovnica), 3. Stanko (Prežihov Voranc); cincibanke: 1. Globelnik, 2. Malej, 3. Mavrič (vse Žirovnica); mlajši pionirji: 1. Marjanovič (Žirovnica), 2. Bergus (Mojstrana), 3. – 4. Smolej in Andores (Tone Čufar); mlajše pionirke: 1. Kucina (Koroška Bela), 2. Nod (Tone Čufar); 3. Kranjc (Žirovnica); starejši pionirji: 1. Klinar (Žirovnica), 2. Gavlik (Prežihov Voranc), 3. Hribar (Koroška Bela); starejše pionirke: 1. Vene, 2. Herman; 3. Bešter (vse Žirovnica); mlajši mladinci: 1. Pirc (Koroška Bela), 2. – 3. Koren in Naglič (oba Koroška Bela); mlajše mladinci: 1. Malenšek, 2. Ravnik, 3. Tušar (vse Koroška Bela); mladinci letnik 1964 in 1965: 1. Kobentjar (OO ZSMS Hrušica), 2. Hlađe, 3. Sabič (oba Železarski izobraževalni center); mladinci 1. Mlačnik (ZIC); mladinci 1962 in 1963: 1. Horvat (ZIC), 2. Solar (Gimnazija), 3. Karmelj (ZIC); člani: 1. Tone Djuričić (SK Kranjska gora), 2. Demšar, 3. Mrak; ekipo fantje: 1. Prežihov Voranc, 2. Mojstrana, 3. Tone Čufar (Astra); Koroška Bela, 5. Žirovnica; dekleta: 1. Žirovnica, 2. Koroška Bela, 3. Tone Čufar, 4. Mojstrana; srednje sole: 1. ZIC, 2. Gimnazija; druge organizacije: 1. ZSMS Hrušica, 2. TVD Partizan Jesenice.

J. Rabič

Sportna tekmovalja v mesecu mladosti

JESENICE – Občinska konferenca ZSMS Jesenice in Zvezna organizacija za telesno kulturo občine organizirata v mesecu mladosti več športnih tekmovalj.

Za osnovne sole so bila že tekmovalna v namiznem tenisu, v malem nogometu in v strelijanju z zrakno puško ter v rokometu, mladi pa se bodo pomerili še v košarki, odbojki in v atletiki. Tako bodo izbrali najboljše šolsko športno društvo. V tekmovalj bodo šteli še štafetni tek po mestu in orientacijski pohod za memorial Marka Domevčeka. Šolsko športno društvo, ki bo zbralo največ točk, bo dobilo prehodni pokal Meseca mladosti, ki po treh zaporednih osvojitvah ali petih v presledkih ostane v trajnem lastništvu.

Mladi iz srednjih šol bodo tekmovali na naslov najboljše šolskega centra v občini Jesenice. Štafetni tek po jesenških ulicah bo 21. maja ob 17. uri, orientacijski pohod za memorial Marka Domevčeka pa 23. maja ob pohodu na Pristavo v Javorniškem rovnu.

D. S.

Tabor pod Aniča Kukom ponovno oživel

Kot vsako leto so se tudi letos med prazniki zbrali alpinisti iz celotne Jugoslavije v soteski Velike Paklenice, kjer je že nekaj let tradicionalno tekmovalje v veleslalomu za 9. memorial Zvoneta Koflerja, znanega alpinista in gorskoga reševalca iz Mojstrane.

Letošnje tekmovalje je potekalo v precej težkih razmerah, saj je v soboto ponoči zapadlo 30 centimetrov snega, tako, da so pred tekmo morali ponovno pripraviti prog. Na startu so se zbrali najboljši smučarji postaj GRS iz Kranjske gore, Mojstrane, Kamnik, Celje in drugih, tekmovalja pa sta se udeležili tudi dve ekipi iz sosednjih Avstrije. Največ uspeha so imeli domačini, ki so osvojili večino prvih mest, osvojili pa so tudi ekipni prehodni pokal.

REZULTATI – 1. Franc Rabič, 2. Jože Martinjak, 3. Izidor Kofler (vsi GRS Mojstrana), 4. Andrej Kolenc (Kranjska gora), 5. Zoran Matič, 6. Janez Brojan, 7. Stane Šmid (vsi GRS Mojstrana), 8. Vasja Jerovšek (Kranjska gora), 9. Jernej Brežan, 10. Miro Smid (oba GRS Mojstrana);

Ekipno: 1. GRS Mojstrana 1. ekipa (Franc Rabič, Jože Martinjak, Izidor Kofler), 2. GRS Mojstrana II. ekipa (Zoran Matič, Janez Brojan, Stane Šmid). 3. GRS Kranjska gora (Andrej Kolenc, Vasja Jerovšek, Florjan Radon).

J. Rabič

domom v Vratih so udeleženci najprej z enominutnim molkom počastili spomin na tovarisko Tita ob obletnicami njegove smrti, delegacija pa je zatem ponesevala venec na grob Zvoneta Koflerja na Dovje.

REZULTATI – 1. Franc Rabič, 2. Jože Martinjak, 3. Izidor Kofler (vsi GRS Mojstrana), 4. Andrej Kolenc (Kranjska gora), 5. Zoran Matič, 6. Janez Brojan, 7. Stane Šmid (vsi GRS Mojstrana), 8. Vasja Jerovšek (Kranjska gora), 9. Jernej Brežan, 10. Miro Smid (oba GRS Mojstrana);

Ekipno: 1. GRS Mojstrana 1. ekipa (Franc Rabič, Jože Martinjak, Izidor Kofler), 2. GRS Mojstrana II. ekipa (Zoran Matič, Janez Brojan, Stane Šmid). 3. GRS Kranjska gora (Andrej Kolenc, Vasja Jerovšek, Florjan Radon).

J. Rabič

Tako kot večina etap na petnajsti mednarodni kolesarski dirki Alpe-Adria je zmagovalca odločil sprint. Tako je bilo v nedeljo tudi v Grosupljem, kjer je bil končni cilj 855 km dolge poti. Tu je zmagal Koba (Inter) pred Dennstotom (NDR) in Stuhlijem iz ekipe Bohumin. – Foto: D. Humer

Petnajsta jubilejna mednarodna kolesarska dirka Alpe-Adria

Zmaga Čeha Galika in ekipe NDR

GROSUPLJE, 10. MAJA – S šesto etapo je trinajstdeset kolesarjev iz desetih držav sklenilo letno dirko jubilejno mednarodno kolesarsko dirko Alpe-Adria. Po 855 prevoženih kilometrih po Sloveniji, Beneščiji in Julijski Krajini ter avstrijski Korotški je končni zmagovalci pri posameznikih Bratislavčan Pavel Galik, v ekipni razvrsttvitvi pa so bili najboljši kolesarji iz NDR. Našim je šlo najbolj, saj je najbolj uvrščeni domačin Dragič Borovčan iz ekipe Rog-Sava najboljši v letetih četrtih.

Zadnje štiri etape niso pr

Streha začela goreti

Mojstrana — V nedeljo, 10. maja, ob 6.15 je nastal požar v KOP Mojstrana. Ogenj je nastal, ko sta dva delavca iz kalilne peči prenesla pločevino v olje, da bi se tam ohladila. Pri tem sta opazila, da je iz odvodne ventilacijske cevi začel kapljati cin, s katerim je cev z notranje strani obložena, obenem pa je začelo na izhodu cevi na strehi goreti. Ogenj se je hitro razširil na ostrešje, vendar sta ga oba delavca uspela omejiti, dokončno pa so požar pogasili poklicni gasici jeseniške železarne. Na ostrešju je nastalo za okoli 300.000 din škode. Domnevajo, da je ogenj nastal zaradi pregretja cevi v ostrešnem delu.

NESREČE

PO NESREČI NI USTAVIL

Kropa — V pondeljek, 4. maja nekaj po 22. uri je voznik osebnega avtomobila Damjan Hafner (roj. 1932) iz Krope pri sindikalnem domu v Kropi zaradi neprimerne hitrosti zapeljal v desno na neasfaltiran pločnik in tam zadel Florijano Mesarč (roj. 1941) iz Krope, da je padla in se lažje ranila. Voznik je odpeljal naprej, ne da bi prej ustavil in posrečenki nudil pomoč. Miličniki so nesrečo razjasnili 8. maja.

PEŠAKINJA LAŽJE RANJENA

Kranj — Na Partizanski cesti, ki je odprta le za kolesarje in pešce in za motorna vozila stanovalcev, je v soboto, 9. maja nekaj po 19. uri prišlo do nezgode. Voznik neznanega osebnega avtomobila je z neprimerno hitrostjo peljal proti centru, iz

S SODIŠČA

Prašek čakal v kleti

Gospodarski prestopek je bil storjen, ker v »Oskribi« niso dali v promet 90 kg pralnega praška mixal. Letega so dobili v trgovino 21. aprila. Naslednjega dne, nekaj pred 14. uro je vrečke praška odkrila v kleti trgovine tržna inšpektorica. Prašek bi namere morala trgovina takoj dati v prodajo, saj je bilo prav tisti čas na tržišču veliko povpraševanje po njem, tako pa je pisalo tudi v priporočilu Republiškega komiteja za tržišče in cene. Poslovodkinja pa je odredila, da gre sicer ostali prašek, ki so ga večje količine tisto dopoldne dobili, v prodajo, 90 kg mixala pa v klet: nameravali so ga prodajati naslednjega dne popoldne. Sodišče je menilo, da bi pač lahko prašek, če naj bi ga dobili tudi potrošniki, ki lahko kupujejo le popoldne, dali v prodajo že istega dne popoldne; prašek tudi ni bil v priročnem skladisu, pač pa v kleti. Trgovina se je sicer sklicevala na to, da bi morala po priporočilu Republiškega komiteja prodajati prašek tudi po 15. uri popoldne, vendar pa je to priporočilo bilo dano šele konec septembra lani. Sodišče je menilo, da bi morala trgovina v takih okoliščinah, ko so potrošniki zelo povpraševali po tem blagu, dati na police prašek in to v celoti. Če so v trgovini nameravali ustrezni kupcem, bi to lahko storili že 21. aprila popoldne, ne pa da so prašek prikrili v kleti.

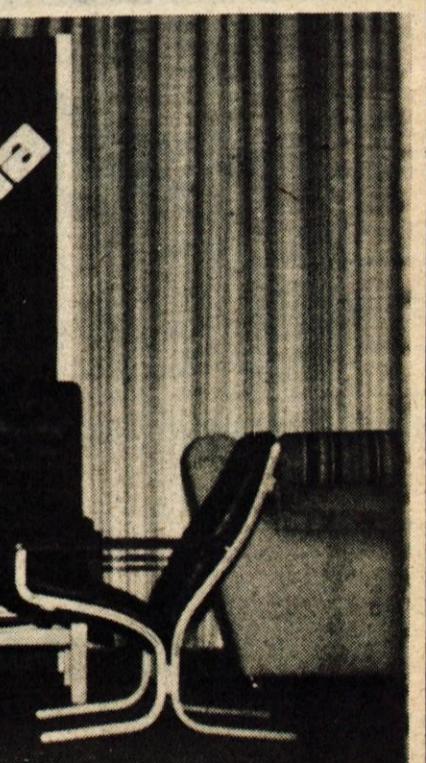
Z tak gospodarski prestopek je predvidena denarna kazn od 20.000 do 100.000 din za pravno osebo in 3000 do 30.000 din za odgovorno osebo. Višje sodišče v Ljubljani pa je potrdilo tudi višino denarne kazni, ki jo je izreklo temeljno sodišče v Kranju, enota Kranj. Prav tako so bile po mnenju višjega sodišča pravilno ugotovljene tudi olajševalne okolnosti, da namere trgovina ni bila pripravljena na tako veliko povpraševanje kupcev po praških. Kot oteževalno okolnost pa je sodišče ocenilo, da gre za kršitev, ki posega v politiko stabilizacije gospodarstva.

garniture obloženo podnožje, izbira usnjene foteljev pa je velika.

Pohištvo za otroške sobe izstopa z novim programom Sava, vse pohištvo pa je sestavljivo in tako zelo praktično. Za zelo majhne prostore je program Marlesa TANDEM, v rumeni in peščeni barvi, z zaobljenimi robami.

Nova je spalnica ANITA iz Krasa pa NELA iz Iztoka Mirne razstavlja po seveda tudi druge: Slovenijalesa, Mebla do sestavljenih programov.

V Festivalni dvorani, ki jo je te dni vredno obiskati, saj so se pri Murki potrudili in na ogled ponudili zares najlepše in najboljše, je tudi veliko gospodinjskih aparatov iz leškega Elga, prikazali pa bodo še demonstracijo mikrovavovne pečice in drugih gospodinjskih aparatov.

Delavec padel z odra

Škofja Loka — V petek, 8. maja, dopoldne se je v Jelovici, tozd Montaža, pripetila obratna nezgoda. Huje se je ponesrečil delavec Rajko Lunder (roj. 1950). Skupina delavcev je delala na zunanjih strani stavbe, kjer so v vi-

šini 4 metrov vrtali luknje. Stali so na delovnem odru, ki ga je do potrebne višine dvignil viličar. Med dviganjem pa je Lunarju postalo slabo in je padel z odra. Prepeljali so ga v Klinični center.

Jasna je prijetnih, topnih tonov, z vrat, ki imajo masivne letvice; dovolj trpežna in izredno lepa je Marlesova Palema v novi hrastovi barvi, z lažjim čiščenjem, z novo ploščo v barvi japonskega marmorja. In tretja, a ne zadnja po privlačnem videzu in praktičnosti ter uporabnosti je nova kuhinja Bresta 09 z masivnimi bukovimi vrati, obdelana s poliuretanskim lakom, odpornim proti vodi.

emona globtour

SEJMI

MUENCHEN: IFAT, - 6. mednarodni strokovni sejem strojev in naprav za vzdrževanje kanalizacije, za smetarstvo in zimsko službo avtobus, 3 dni, ODHOD 24. 6. 1981
 MUENCHEN: ELEKTRONIKA, 3 dni, odhod 1. junija 1981
 DUESSELDORF: mednarodni sejem RUDARSTVA, letalo, 4 dni, odhod 15. junija 1981

LETNI ODDIH '81

OB MORJU: Slovensko Primorje, Istra, Dalmacija, otoki V GORAH: ob vznožju Julijskih Alp, na obeh straneh Karavank, na planini Tari V ZDRAVILIŠČIH: Čateške in Dolenjske Toplice ter Radenci OB BLATNEM JEZERU na Madžarskem

ČEŠKOSLOVAŠKA SOCIALISTIČNA REPUBLIKA

Izleti v najzanimivejše kraje Češke, Slovaške in Moravske skozi vse leto. Pozimi smučanje na Visokih in nizkih Tatrah.

IZLETI

Organiziramo izlete po domovini in tujini za zaključene skupine

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

GLOBTOUR Bled, Cesta Svobode 9, telefon: (064) 77-790
 GLOBTOUR Ljubljana, Trgovska hiša Maximarket, Trg revolucije 1,
 telefon: (061) 20-029
 Gospovska 4, telefon: (061) 311-164
 Šmartinska 130, telefon: (061) 44-177,
 41-595,
 41-325
 ter vse ostale poslovalnice Globtour v Jugoslaviji

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA n. sol. 0.
TOZD LEPENKA Tržič n. sub. o.

Razpisna komisija pri delavskem svetu temeljne organizacije razpisuje na podlagi sklepa dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonskimi predpisi izpolnjevati še naslednje

pogoje:

- višjo ali srednjo strokovno izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj,
- družbenopolitična, moralnoetična in druga merila, kot jih določa družbeni dogovor o uredniščevanju kadrovske politike v občini Tržič.

Izbrani delavec bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo v zaprtih kuvertah pismene nudbe z navedbo in opisom dosedanjega dela ter dokazila o izpolnjevanju razpisanih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa priporočeno na naslov: KTL TOZD Lepenka Tržič, Slap 8, za razpisno komisijo.

Vloge brez dokazil o izpolnjevanju pogojev in brez točnega opisa dosedanjih delovnih izkušenj ne bomo obravnavali.

Kandidate bomo pisemno obvestili o izbiri v 10 dneh po sprejemu sklepa na delavskem svetu TOZD.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o.

Komisija za delovna razmerja

TOZD Zdravstveni dom Jesenice razpisuje prosta dela in naloge

LABORATORIJSKEGA ALI KEMIJSKEGA TEHNIKA

Zaposlitev je za določen čas.

Pogoji: - srednja strokovna izobrazba in opravljeni strokovni izpit.

Kandidati naj pošljejo prijave z opisom dosedjanja službovanja in dokazili o strokovnosti na naslov: Novo zdravstvo Gorenjske, TOZD Zdravstveni dom Jesenice, Komisija za delovna razmerja.

Razpis velja 15 dni po objavi.

SKUPŠČINA OBČINE TRŽIČ

Svet delovne skupnosti upravnih organov

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA REFERENTA ZA PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE

Pogoji: - visoka izobrazba pravne smeri,
 - dve leti delovnih izkušenj,
 - zavzetost za družbeno dejavnost pri uveljavljanju socialističnega samoupravnega sistema
 - tri mesece poskusnega dela

Kandidati naj vložijo pismene prijave z dokazili izobrazbi v 15 dneh po objavi tega razpisa komisiji delovna razmerja skupštine občine Tržič. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po objavi tega razpisa.

VABI DOM 81

RAZSTAVA IN PRODAJA:
 POHIŠTVO
 IZDELKI GORENJA
 DEKORATIVA
 OPREMA ZA ODDIH

8.-17. maja 1981

festivalna dvorana

BLED

Odprtvo vsak dan od 10.-19. ure
 tudi v nedeljo

murka

MARSIKATERA GOSPODINJA
 JE ŽE SPOZNALA PREDNSTV
 MIKROVALOVNEGA KUHANJA,

ker
 ELEKTRONSKIE PEČICE Z MIKROVALOVNIM
 KUHANJEM ŠTEDIJO ČAS IN ENERGIJO
 TER NUDIJO UŽITEK PRI PRIPRAVI HRANE ZA
 VSO DRUŽINO

MIKROVALNE PEČICE — EI NIŠ

prodaja

TRGOVSKO PODJETJE
nama

v vseh svojih veleblagovnicah

VABIMO VAS NA OGLED,,
 PRODAJALCI PA VAS BODO
 SEZNANILI Z NAČINOM UPORABE IN
 VELIKIMI MOŽNOSTMI ZA PRIPRAVO
 PESTRIH OBROKOV V ĆATEREMKOJI
 ČASU

Veletrgovina
ŽIVILA
 Kranj

Odbor za delovna razmerja v združenem delu Veletrgovina Živila Kranj, TOZD Veleprodaja na podlagi sklepa objavlja naslednja prosta dela in naloge

ŠOFERJA TOVORNEGA AVTOMOBILA (4 delavci) za določen čas

Pogoji:

- šola za voznike motornih vozil z opravljenim izpitom C kategorije leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklene za določen čas s polnim delovnim časom sicer od 1. 6. do 30. 8. 1981.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba Veletrgovina Živila, Kranj, poslovni posredniški Naklo, 15 dni po objavi v časopisu.

KONJENIŠKI KLUB TRIGLAV BLED

 prireja v nedeljo
 17. maja 1981
 ob 14³⁰ uri
VELIKO TOMBOLO
 NA HIPODROMU POD LESCAMI
 dobitki

2 AVTOMOBILA ŠKODA

2 AVTOMOBILA WARTBURG

BIK 650 Kg

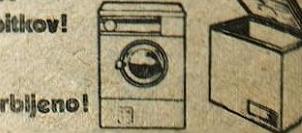
1500 l KURILNEGA OLJA

PRALNI STROJ

HLADILNA SKRINJA 300 l

2 t CEMENTA 2 t PREMOGA

in več sto drugih bogatih dobitkov!

Za jedajo in pijačo je poskrbljeno!

ČISTI DOHODEK JE NAMENJEN IZGRADNJI HIPODROMA VABLJENI!

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Po lanski ceni prodajamo PE-
ARGONIJE — BRSLINKE in
VRTNARIJA v ŠenčurjuProdam več PRAŠICEV, primer-
na za rejo, težkih od 20 do 40 kg.

šonik, Log 9, Škofja Loka 4272

OTOR in duplanti z baldahinom

(predstori in spalnica) prodam za

100 din. Telefon 27-756 4217

Prodam rabljeno SAMONAKLA-

ALKO SIP, 15-kubično. Jagodice 25, Škofja Loka 4355

Prodam 200 kv. m NAPUŠČA (po-
na). Naslov v oglašnem oddelku.

4356

Prodam rabljeno STREŠNO OPE-

RNI špičak. Sp. Brnik 10. Cerkle

4357

Prodam 10 tednov starega BIK-

CA. Štuka vas 12, Cerkle 4358

Prodam SLAMOREZNICO eple s

puhalnikom, TROSILEC hlevskega
gnoja in 10 m dolgo železno LE-
STEV za silos. Slatnar, Ambrož 7,
Cerkle 4359Prodam 80 kg težkega PRASIČA
in ŽGANJE (češplovec). Bašelj 33
(6). Preddvor 4360Prodam TELICO s teletom. Pod-
brezje 34 4361Prodam KRAVO s teletom ali
brez in dobro ohranjeno SLAMO-
REZNICO brez puhalnika. Vadič 6,
Tržič 4362Zaradi bolezni prodam TELICO s
teletom. Stare Miha, Leše 45. Tržič
4363Prodam TELIČKO. Podbrezje 7,
Duplje 4364Prodam KRAVO. Meglič Jernej,
Lom, Potarje 3 4365Ugodno prodam ČOLN elan, tip
T-300 z motorjem TOMOS 4,5 KM
ter ELEKTROMOTOR, 9 kW. Žare
Štrukelj, Ročevnica 90, Tržič 4366SILOKOMBAJN MEX — II., eno-
tretjinski delež, ugodno prodam. Ve-
lesovo 24, Cerkle 4367Prodam »pekar« ŠIVALNI
STROJ strobl, krojaške »PUPE« inPSA zelo dobrega čuvaja. Vidmar
Ignac, Kranj, Tekstilna 5 4368KRASKE OVČARJE, čistokrvne,
stare dva meseca, odličnih staršev,
ugodno prodam. Šinkovec, Radovljica,
tel. 75-236 4369Ugodno prodam KAVČ z dvema
foteljema in termoakumulacijsko
PEČ, 4 kW. Stupnikač, Šutna 4,
Žabnica 4370Prodam 2 KOŠTRUNA za zakol.
Škofjelška 25, Kranj 4371Poceni prodam nove PUNTE in
dva meseca stare rjave JARKICE.
Pogačar Jože, Sp. Gorje 4372Prodam 75 betonskih ZIDAKOV.
Vodopivec, Radovljica, St. Zagari-
ja 14 4373Prodam ČOLN — gliser s prikoli-
co. Ogled možen vsako popoldne.
Hladnik, Cankarjeva 22, Tržič 4374Prodam lesene PODBOJE (za
celo hišo) in pol motor ford 15 M, ce-
na po dogovoru. Telefon 77-810 4375Prodam SIVALNI STROJ veri-
tas, industrijski, na električni pogon.
Tapetništvo Rautar, Lesce, Rožna
dolina 12, tel. 74-972 4376Prodam RADIO HI-FI SST-2030,
skoraj nov. Štular, Planina 20, tele-
fon 28-902 4408Ugodno prodam italijanski kombi-
riran žametni OTROSKI VOZI-
ČEK in okroglo mrežasto STAJOČE.
Bozovičar Nuša, Gorenja vas 86, te-
lefon v službi 69-262 3477Prodam dolgo deklisko obhajilno
OBLEKO. Lah, Tacen 115/k, Smartno pod Šmarino gora 4378Ugodno prodam dobro ohranjen
KOSILNICO BCS. Černe Vid,
Kranjska gora, Koroška 3 4409Po ugodni ceni prodam LOVSKO
PSIČKO, pasme kokeršpanjel, z
odlično oceno, staro 4 leta. Informa-
cije po tel. 75-734 vsak dan od 7. do
20. ure 4410

KUPIM

Kupim srednje močan TRAK-
TOR. Pavlič Jože, Nasovče 10. Komenda

4379

Kupim KOSILNICO alpina, lahko
neuporabno ali po delih. Berton-
celj Janez, Podblica 28, Besnica,
telefon 40-593 4380Kupim rabljeno kombinirano
PEC za v kopalinico. Pirc Ivan,
Dvorje 72, Cerkle 4381

VOZILA

Prodam dobro ohranjenega ZA-
POROŽCA, letnik 1976. Kunšič,
Zg. Gorje 26/b 4172Prodam 4 nove GUME michelin,
165 x 13. Sitar, Šenčur, Velesovska
c. 20 4186Prodam R-4, letnik 1975, za 5 SM.
Dolen, Golnik 30 4234Prodam LADO 1600, letnik 1978.
Jagodic Franc, Vidmarjeva 8, Kranj
4243Ugodno prodam AVTO 125 PZ,
zelo dobro ohranjen, leto izdelave
1973. Kutinova ul. 19, Kranj — Ore-
hek, tel. 27-926 4350ZASTAVO 101, letnik 1973 pro-
dam. Udir Milan, Moša Pijade 4,
Kranj, tel. 21-971 4382MERCEDES 200 D, letnik 1972,
karoserija 79/80, ugodno prodam.
Telefon 75-236 4383PLINSKO NAPRAVO uvoženo,
kompletno, ugodno prodam. Telefon
75-236 4384Prodam R-4, letnik 1978. Ogled od
15. ure dalje. Cerkje, Vasca 5 4385Prodam dobro ohraneno ZASTA-
VO 750, letnik 1974. Zevnik Ivan,
Mavčiče 7 4386Prodam ŠKODO 105 LS, letnik
1978. Jelenc Franc, Smolevo 1,
Železniki 4387Prodam ZASTAVO 101, registrir-
ano do leta 1982. Dvorje 5, Cerkle
4388Prodam ZASTAVO 750, letnik
1975. Zupin, Grad 14, Cerkle 4389
126-P, prevoženih 5.000 km, letnik
1980 — avgust, prodam. Lazar, Sta-
netiča Žagarja 4, Kranj 4390Poceni prodam karambolirano
ZASTAVO 101, letnik 1976. Zasav-
ska c. 36/a, Kranj 4391Prodam MOPED tomos APN-4
MS z garancijo. Informacije vsak
dan. Glavendekić, Stružev 87,
Kranj 4392Prodam osebni avto LADA in ZA-
STAVA 750. Leše 7, Tržič 4393Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik
1979 — oktober. Informacije od 6. do
14. ure po tel. 26-961, Grasč Marta
4394Prodam SPAČKA, 1973, na novo
obnovljen. Štupar, Kranjska pot 7,
Komenda 4395Prodam JAWO 350, kombinzeno,
čelado itd. Rado Gašperlin, Planina
32, Kranj 4396Po zelo nizki ceni prodam neregis-
triran PZ-125, letnik 1976 in močno
prikoliko, primerno tudi za traktor.
Stefo, Golnik 25 4397ZASTAVO 750 SC, letnik 1980,
prodam. Ogled v torek, 12. 5. in Pe-
tek, 15. 5. popoldan. Papler, Moša
Pijade 6, Kranj, tel. 21-916 4398Prodam avto SKODA, celega ali
po delih. Pipanova 36, Šenčur 4399Prodam nov PONY EXPRESS.
Kočevar Zalka, Rebr 6, Bled —
Zasip, tel. 77-539 4400ZASTAVO 750, letnik 1970 in oba
sprednja blatnika, masko, poden,
prage, ugodno prodam. Božičevič
Milica, Golnik 67 4401Ugodno prodam avto LADO 1200,
letnik 1971. Avgust Šlibar, Moste
20/a, ŽirovnicaProdam TOMOS CROSS junior
50. Dolenc, Šutna 40, tel. 44-653 -
4402Prodam ZASTAVO 750 lux, let-
nik 1976. Bevkova 49, Radovljica,
tel. 75-797 od 18. ure dalje 4403Prodam SIMCO 1300, celo ali po
delih. Marjanovič Milan, Kropa 3
4404Prodam ZASTAVO 101 lux, let-
nik 1977 — avgust. Koren Stanko,
Tavčarjeva 1, Jesenice 4405Prodam ZASTAVO 101, letnik ok-
tober 1976, cena 90.000 din. Polanc,
Gorjuša 53, Bohinjska Bistrica 4406Ugodno prodam ZASTAVO 101,
letnik 1974. Informacije po telefonu
23-020 4407

STANOVANJA

Zamenjam dvosobno družbeno
STANOVANJE (centralna) za več-
je, v Kranju. Informacije: telefon
22-658 popoldanMati z otrokom, išče STANOVA-
NJE ali SOBO v njem. Tomc Julija,
Spodnji trg 9/a, Škofja Loka 4319Mlada družina z otrokom, išče v
Kranju ali okolici SOBO ali vzame v
njem enosobno STANOVANJE.
Naslov v oglašnem oddelku.

4411

POSESTI

Kupim manjšo starejšo HIŠO, v
okolici Kranja. Keleman Bore, Col-
nik 25

4412

MARIJA
PRIMCCesta na Klanec 3 Kranj
(v bližini gostilne Blažun)Vam nudi kvalitetno
in hitro izdelavo
vseh vrst očal.

Se priporočam!

OBVESTILA

SERVIS za čiščenje tepihov, ta-
pisoma in itisoma. Čistim za zasebni
in družbeni sektor. Telefon 25-819
od 14. do 20. ure

2224

BAGAT TEČAJ krojenja in šiva-
anja v Kranju obvešča, da se začne
začetni in nadaljevalni TEČAJ
11. maja 1981 ob 15. uri in 13. maja
1981 ob 8. uri. Delavski dom — vhod
6 ali prijava po tel. 47-256 4340GRADITELJI! Izdelujem beton-
ske kvadre za kleti na mestu grad-
nje. Kleč Jakob, Blejska Dobrava
152, Jesenice 4413

POZNAJSTVA

Sem invalidsko upokojen, z dobro
pokojnino, star 58 let, in želim spo-
znati žensko staro do 55 let, po mož-
nosti s svojim stanovanjem, dobrega
srca, vesele narave. Zaradi zdravja
želim stanovati kjer koli na morju.
Sifra: V dvoje bo lepše 4414

OSTALO

V VARSTVO vzamem otroke.
Naslov v oglašnem oddelku.

4415

Iščem inštruktorja matematike za
3. in gimnazije. Ponudbe na telefon
21-577.

4416

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1.— Tekoči račun pri SDK v Kranju: šte-
vilka 51500-603-31999 — Telefoni: n. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-860,
komerciala — propaganda, naročnila,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.Individualna polletna naročnila
250,- din, za inozemstvo preračunano
v valuto vključeno s poštnino.Oproščeno prometnega davka po pri-
stojnem mnenju 421-1/72.Sporočamo žalostno vest, da je v 68. letu starosti
umrl naš dragi

ALBERT PETERNELJ

Pogreb pokojnika bo v sredo, 13. maja 1981, ob 15. uri iz-
pred mrljške vežice na Kokriču na tamkajšnjem pokopa-
lišču.

ŽALUJOČI SORODNIKI!

Kokrič, 10. maja 1981

OBISKOVALCI GLOBUSA SI V MESECU MAJU LAHKO OGLEDATE TUDI POGRINKJE ZA
RAZNE PRILOŽNOSTI, PRIPRAVLJENE S PROIZVOD

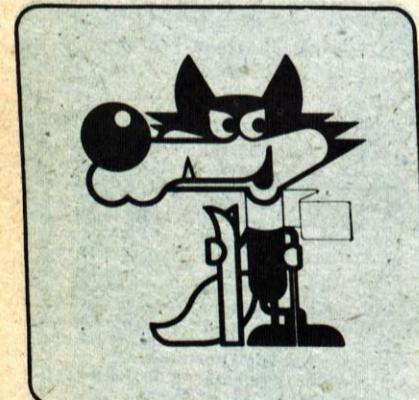
Prisrčni volkec – olimpijska maskota

Akademski slikar iz Kranja Jože Trobec je zmagal na natečaju za maskoto XIV. olimpijskih iger v Sarajevu – »Volk je simpatična žival, borec, v nenehnem boju za obstanek«

Kranj – Kranjski akademski slikar, 33-letni Jože Trobec, je po odločitvah komiteja XIV. olimpijskih iger v Sarajevu in seveda glasov javnosti narisal najboljšo risbo za maskoto olimpijskih iger – »Jahorinka«, simpatičnega volka, ki bo poslej in še posebej v olimpijskem letu zrl z vseh propagandnih edicij in materiala, vezanega na igre.

Že tedaj, ko je strokovna žirija izmed 836 prispehljih risb izbrala med njimi tri, po mnenju strokovnjakov najboljših, so se začeli prigovori, ugovarjanja in protesti. Tako, da je morala strokovna žirija razširiti izbor in javnosti poslala v izbiro in presojo šest osnutkov. Mnenja so bila različna in še celo javne opredelitev nekaterih so bile pristranske v tem, ko so za vsako risbo našle pač čisto svoje subjektivnonegativno mnenje. Kuhinja se je tudi pri maskoti začela – po jugoslovansko pač.

A odločilno je bilo vendarle mnenje večine: 3800 glasov ali več kot polovico je dobila risba Jožeta Trobeca, znanega in prizanega kranjskega slikarja in karikaturista, odličnega risarja v ilustraciji in karikaturi. Navrhani volkec, ki se zagnano poganja za športnim uspehom v raznih disciplinah zimskih iger ni bil očitno všeč le strokovni žiriji, temveč tudi vsej jugoslovenski javnosti.

Diplomiral sem na slikarski akademiji pri Maksimu Sedeju starejšemu, pravi o svojem delu Jože Trobec, »kot grafični oblikovalec sem potem delal v kranjskih delovnih organizacijah: v marketingu Iskre, v Gorenjskem tisku in zdaj pri Gorenjskem sejmu. Vedno me je privlačilo slikarstvo in še danes sem zanj navdušen, a večinoma sem vsaj do zdaj delal na področju grafične, karikature, ilustracije. Mika pa me seveda, da bi se intenzivno posvetil slikarstvu...«

vanskega, da bi morala biti povezana s kraji in na nek način simbolizirala Jugoslavijo v tem smislu, da bi prikazovala, kaj živi na območju, kjer bodo olimpijske igre. Odločil sem se za volka, ki je zame prav simpatična žival. Zame je volk zvita žival, volk je borec, v nenehnem boju za obstanek. Na natečaju so prispele večinoma risbe živali zaradi komercialnega učinka. Presečen sem bil že pri prvem izboru. Volka sem poslal v treh aplikacijah na različne športne. Opredelil sem se za čisto stilizacijo, vsa figura je iz pravih oblik. Iz vsake figure sem potem obdelal značilnosti, detajle. Zavedam se, da je lahko na figuro milijon pripomb, a likovni pristop je čist, likovno stališče je obdelano. Primerjali so ga z ameriško risanko, a mislim, da so forme Jahorinka popolnoma čiste in da je obdelan iz mojega likovnega pristopa.

»Jahorinka« sem imenoval zato, ker pač volk živi na Jahorini, ime pa daje obeležje tudi kraju, kjer bodo igre. Da bom izbran – tega res nisem pričakoval, a ne zato, ker bi se podcenjeval. Zame je bilo prvo mesto veliko, vzne-mirljivo presečenje, nagrada ki sem jo seveda zelo vesel.«

»Jahorinko« je res prisrčen in med vsemi risbami, ki smo jih imeli možnosti izbirati, najbolj učinkovit. Zato je šla nagrada na pravo mesto in z »Jahorinkom« se resnično ne bomo sramotili pred svetovno javnostjo. Zviti in navrhani »Jahorinko«, ki zdaj potrebuje še skrbnejšo skupinsko obdelavo skupaj z avtorjem Jožetom Trobecem, bo kot maskota torej upravičeno spremjal XIV. zimske olimpijske igre v Sarajevu.

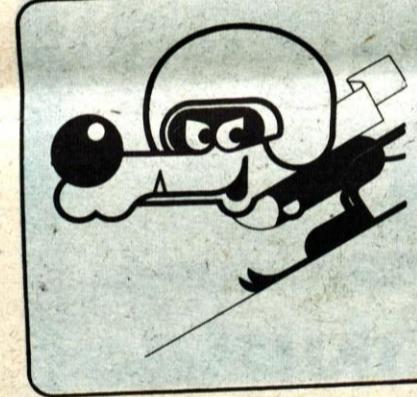
D. Sedej

Pri oblikovanju najdem precej zadovoljstva, kar dobro mi gre do rok. V Iskri sem med drugim narisal tri maskote: Panoramka, Klip-klap in Micko za gospodinjske aparate, za zagrebški studio sem v Galeriji poznavnih lica z 200 karikaturami poznavnih ljudi delal karikature. Velike možnosti mi nudi tudi Gorenjski sejem, s plakati in drugim propagandnim gradivom. Čeprav se področja, za katere oblikuješ, precej razlikujejo: gledališki plakat ima čisto druge zahteve in možnosti kot, denimo, sejemski, ko terja več.

Mislim, da smo na področju oblikovanja v zadnjem času v Sloveniji napredovali. So pa seveda še delovne ali druge organizacije, ki ne posvečajo temu toliko in prave pozornosti, kar je po svoje siromašenje. Res je, da vse stane, tudi grafično oblikovanje, vendar bo treba počasi spremeniti miselnost in lepemu oblikovanju estetski ponudbi na tem področju posvetiti veliko več pozornosti. Značilen primer je prav vaša hiša Glas, ki bi nujno potreboval oblikovalca za časopis. Treba je izdelkom dati likovno podobo, estetsko urejenost, saj je vizualna komunikacija še kako pomembna in predstavlja višjo kvaliteto, za katero naj bi se pravzaprav vsi zavzemali.«

Jože Trobec daje izdelkom svojo, osebno noto in svojo kvalitetno vrednost, tako risbi, ilustraciji, karikaturi. Pravi, da bi rad delal pri risanem filmu, privlači ga in po njegovem mnenju bi prav pri risanem filmu lahko izkoristil vse svoje možnosti in ustvarjalno največ dosegel. In kako se je pravzaprav rodila misel na simpatičnega Jahorinka?

»Sprva se natečaja sploh nisem nameraval udeležiti, pozneje pa sem se le odločil. Premisljeval sem, da bi maskota morala predstavljati nekaj našega, jugoslo-

Pohod na Veliko Poljano

Sportno društvo Kokrica pri Kranju in krajanji Trstenika letos že petič pripravlja pohod na Veliko Poljano pod »Storžičem«. Pohod bo prvo junijsko nedeljo. Vse prireditve so bile dobro obiskane, saj se jih je udeležilo več tisoč ljubiteljev izletništva.

Pohod trajal približno dve uri po senčni gozdni poti in travnatem zemljišču. Pot je primerna za družinski izlet, planinca začetnika oziroma ljubitelje narave. Je izključno izletniškega pomena in ni važno kdo pride prej in kdo kasneje. To je prav gotovo prijetno dopolnilo drugi športni rekreaciji oziroma aktivni oddih za vso družino.«

Hkrati pa je pohod pomemben za krepitev pripravljenosti v SLO, saj seznanja udeležencev z naravo in jim krepí kondicijo, vse to pa je še kako važno, da se znajdemo v stiski.

F. Rutar

NA KOLO — ZA ZDRAVO TELO

V nedeljo, 17. maja

Prijave za Glasov izlet s kolesi še danes

Dodatne informacije o podrobnostih, skica poti in pravila:
ČP Glas Kranj

Če bo slab vreme, bo izlet 31. maja.

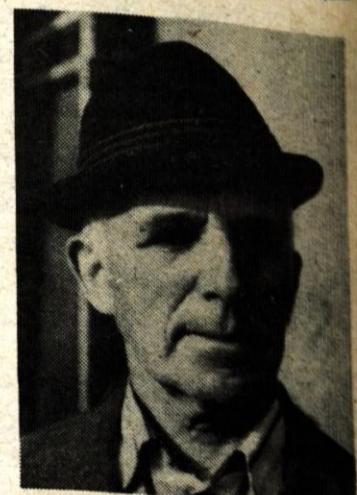

Častni predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik je na proslavi v počastitev Dneva zmage na letošnjem blegoškem pohodu v nedeljo govoril planincem – pohodnikom. S posebnim navdušenjem in aplavzom je množica sprejela njegove besede, ko je obudil spomin na predsednika Tita in na Titovo misel, »da moramo vedno biti pripravljeni, kot da bo jutri vojna ter se obnašati, kot da bo vedno mir.« Foto: P. Leban

GLASOVĀ ANKETA

Naročilo lani, premog šele jeseni

Ko se nafta vse bolj draži in postaja premog ponovno vse bolj pomembno kurivo, je oskrba s toploto vse težja. Nič več ni vseeno, kdaj se kurivo naroči in koliko, saj so tudi cene postale dokaj visoke in krepko obremenjujejo družinske proračune. Še nekaj let nazaj je bila prava moda menjati klasične peči in štedilnice za oljne in marsikdo je menil, d jih je za vedno postavljal v klet ali na podstrešje in, da se je za vedno rešil premoga smradu in pepela, saj težav zaradi oskrbe s katerokoli vrsto kuriva ni bilo. Sedaj pa je pravčasno naročilo vse pomembnejše, saj so vrste izredno dolge.

v kuhinji. Vendar pa menim, da naj bo vsaj kvalitetno. V poslikki sedaj grejemo, je bilo izredno veliko kamenja in je tako kurjavaše dražja, kot bi sodil le po ceni.

Angela Šmid iz Kidričeve ceste v Kranju: »Imamo termoakumulacijsko peč in z njo ogrevamo dnevno sobo, kuhinjo in kopalnico. Res je elektrika nekoliko dražja od premoga, vendar je, ko pride v leta, težko nositi premog iz kleti in čistiti peč ter odstranjevati pepel tako, da je še vedno lažje odštetiti nekaj dinarjev več za kurjavjo. Sicer pa ne kurimo pretirano in tudi z elektriko varčujemo.«

Franc Fajfer iz Ljubnega: »Že novembra sem naročil premog in to lesenega. Obljubili so, da ga bom dobil letos do jeseni. Do sedaj se je že podražil in to bom moral doplačati, ko mi ga bodo pripeljali. Naročil sem ga dve tone in to je dovolj za eno zimo. Kurimo namreč le štedilnik

Marija Kodnič iz Stare ceste v Kranju: »Premog, pol lesene in pol lignita, sem naročila obdobila jeseni. Vendar kaže po hiteti z naročilom tudi za leto 1982. Naročila že nekaj časa spremjamajo. Le plačati ga sedaj ne treba, dobiš le potrdilo o naročilu. Se vedno je trdo kurivo najeti sigurno. Premog se še vedno dočrtuje, je treba čakati nanj, in olje pa so naročila bolj tvegan.« L. Bogataj

Na Stol še bolj organizirano

JESENICE – Člani odbora za pohod na Stol so ocenili izvedbo letošnjega 16. pohoda na Stol, govorili pa so tudi že o pripravah na 17. pohod, ki bo februarja prihodnje leto.

Letošnji pohod je bil dobro organiziran. Ker pa je na pohodih udeležba vedno bolj množična, so se dogovorili, da bo prihodnji pohod potekal v organiziranih skupinah, udeleženci pa naj bi se prijavili pri posameznih planinskih društvih. S tem bi zagotovili večjo disciplino in varnost pohodnikov.

Prihodnje leto bo 40-letnica bruarske bitke na Stol, 20-letnica zimskih spominskih pohodov na Stol. Ob tej priložnosti bodo izdelani brošuri, pri Vavzorjevem domu uredili vitrinu, v kateri bodo v slike in v besedah prikazali bitko jesenške čete na Stolu v težkih zimskih razmerah. Na seji so izrekli primanja za dobro organizacijo pohoda Gorski reševalni službi, alpinistom jesenške in radovljenske občine, miličnikom, Planinskemu društvu Radovljica, Vojni poti Radovljica ter drugim, ki so desnoravnino pomagali.